

NÁRODNÍ DIVADLO

ČÍSLO 3 / LISTOPAD 2020 / 138. SEZONA 2020–2021 / WWW.NARODNI-DIVADLO.CZ

4. SPECIÁLNÍ E-VYDÁNÍ

V DOBĚ COVIDOVÉ

04

#kulturunezastavis,
Hlavu vzhůru
a Volní jako ptáci

10

Musica non grata
... a přece zní dál

20

S herečkou Terezou Vilišovou
o rolích a křehkosti života

Opera

PREMIÉRY / PREMIERES

NÁRODNÍ DIVADLO /
THE NATIONAL THEATRE

Georges Bizet

Carmen

Dirigent: Jaroslav Kyzlink

Režie: Gríscha Asagaroff

8. a 10. 10. 2020

Leoš Janáček

Káťa Kabanová / Katja Kabanova

Dirigent: Christopher Ward

Režie: Calixto Bieito

10. a 15. 1. 2021

Jaromír Weinberger

Švanda dudák /**Schwanda the Bagpiper**

Dirigent: Zbyněk Müller

Režie: Vladimír Morávek

22. a 24. 4. 2021

STÁTNÍ OPERA /
THE STATE OPERA

Richard Wagner

Tristan a Isolda / Tristan und Isolde

Dirigent: Karl-Heinz Steffens

Režie: Keith Warner

26. a 29. 11. 2020

Giuseppe Verdi

Rigoletto

Dirigent: Vincenzo Milletari

Režie: Barbora Horáková Joly

28. a 30. 1. 2021

Franz Schreker

Vzdálený zvuk / Der ferne Klang

Dirigent: Karl-Heinz Steffens

Režie: Timofej Kuljabin

8. a 10. 4. 2021

György Ligeti

Le Grand Macabre

Dirigent: Jiří Rožeň

Režie: Nigel Lowery

17. a 19. 6. 2021

STAVOVSKÉ DIVADLO /
THE ESTATES THEATRE

Wolfgang Amadeus Mozart

Don Giovanni

Dirigent: Rinaldo Alessandrini

Režie: Alexander Mørk-Eidem

18. a 21. 3. 2021

KONCERTY / CONCERTS

NÁRODNÍ DIVADLO /
THE NATIONAL THEATRE

Bohuslav Martinů

Špalíček

Koncertní provedení

13. 9. 2020 a 8. 12. 2020

Adventní koncerty

Sbor a Orchestr Národního divadla

29. 11., 6., 13. a 20. 12. 2020

Matiné ke 197. výročí narození**Bedřicha Smetany**

27. 2. 2021

Koncert opery Národního divadla

27. 5. 2021

STÁTNÍ OPERA /
THE STATE OPERA**Musica non grata – zahajovací****koncert sezony SO 2020/2021**

30. 8. 2020

Novoroční koncert

9. a 10. 1. 2021

Koncert Státní opery

18. 4. 2021

STAVOVSKÉ DIVADLO /
THE ESTATES THEATRE**Mozartovy narozeniny 2021**

27. 1. 2021

Činohra

PREMIÉRY / PREMIERES

STAVOVSKÉ DIVADLO /
THE ESTATES THEATRE

Vincent Macaigne

Stát jsem já / I am a Country

Režie: Jan Mikulášek

8. 9. a 6. 10. 2020

Fjodor Michajlovič Dostojevskij

Idiot / The Idiot

Režie: Daniel Špíř

13. a 14. 5. 2021

NOVÁ SCÉNA /
THE NEW STAGE

Katja Brunnerová

Duchové jsou taky jenom lidi /**Ghosts are Only Humans Too**

Režie: Kamila Polívková

audiovizuální projekt v únoru 2021

Jiří Havelka a kol.

Očitý svědek / Eyewitness

Režie: Jiří Havelka

audiovizuální seriál od prosince 2020

Balet

PREMIÉRY / PREMIERES

NÁRODNÍ DIVADLO /
THE NATIONAL THEATRE**Phoenix**

Choreografie: Douglas Lee /

Alejandro Cerrudo / Cayetano Soto

12. 11. 2020

STÁTNÍ OPERA /
THE STATE OPERA**Spící krasavice / Sleeping Beauty**

Hudba: Petr Iljič Čajkovskij

Choreografie: Marcia Haydée

25. 2. 2021

Forsythe / Clug / McGregor**The Second Detail**

Handman

Eden | Eden

Choreografie: William Forsythe /

Edward Clug / Wayne McGregor

6. 5. 2021

Laterna magika

PREMIÉRY / PREMIERES

NOVÁ SCÉNA /
THE NEW STAGE**Bon Appétit!**

Společný projekt Laterny magiky

a Baletu ND

Režie: SKUTR (Martin Kukučka

a Lukáš Trpišovský)

Choreografie: Jan Kodet

10. a 11. 9. 2020

Vážení a milí návštěvníci,

velice si vážíme Vaší podpory, kterou nám vyjadřujete v těchto obtížných časech. Doba je nelehká pro Vás osobně i pro celou kulturu, která patří mezi nejzásadnější oblasti našeho života.

Není pro divadlo nic horšího než nehrát a ztratit tím možnost setkávat se s Vámi osobně. Pracujeme samozřejmě na našich plánech a inscenacích dál. Přesouváme, co lze přesunout, a připravujeme, co lze připravit. Všechno děláme s myšlenkou na Vás. Chceme se vrátit na naše jeviště s inscenacemi, které se Vám budou líbit, které Vás zasáhnou a které Vám nabídnou i aktuální pohled na naši dobu. Jsme si jisti, že tato doba přinese i něco dobrého. Prověří nás umělce i zaměstnance divadla, do jaké míry děláme svou práci s láskou a jako poselství. Prověří nás všechny, jak si dokážeme vážít nejdůležitějších hodnot naší kultury, mezi

něž patří sdílení informací i citů. Z téhle krize nevyjdeme bez ekonomických ztrát. A nečekají nás z tohoto hlediska lehké časy. Můžeme však z ní vyjít posílení společným vědomím, že jeden druhého potřebujeme.

Potřebujeme se nejen vidět a slyšet, ale potřebujeme společně tvořit. Tak jako jste Vy spoluvůrci našich inscenací, jsme my všichni spoluvůrci naší budoucnosti. Ať je radostná a smysluplná nejen během divadelních večerů.

prof. MgA. Jan Burian,
ředitel Národního divadla

FOTO: J. FILIČ

FOTO: L. WAGNETER

Majáky české kultury se rozsvítily na více než 100 místech České republiky

Na více než 100 místech se v pondělí 12. října večer rozsvítily Majáky české kultury – světelné sloupky v místech, kde by v tu chvíli, nebýt koronavirové pandemie, normálně probíhala divadelní představení, koncerty, projekce filmů, vernisáže výstav a další kulturní události. Za akcí stála iniciativa #kulturunezastavíš, která během jarního uzavření kulturních institucí připravila desítky venkovních akcí na pomezí cirkusu, divadla a koncertů.

Ředitel Národního divadla Jan Burian k projektu dodává:

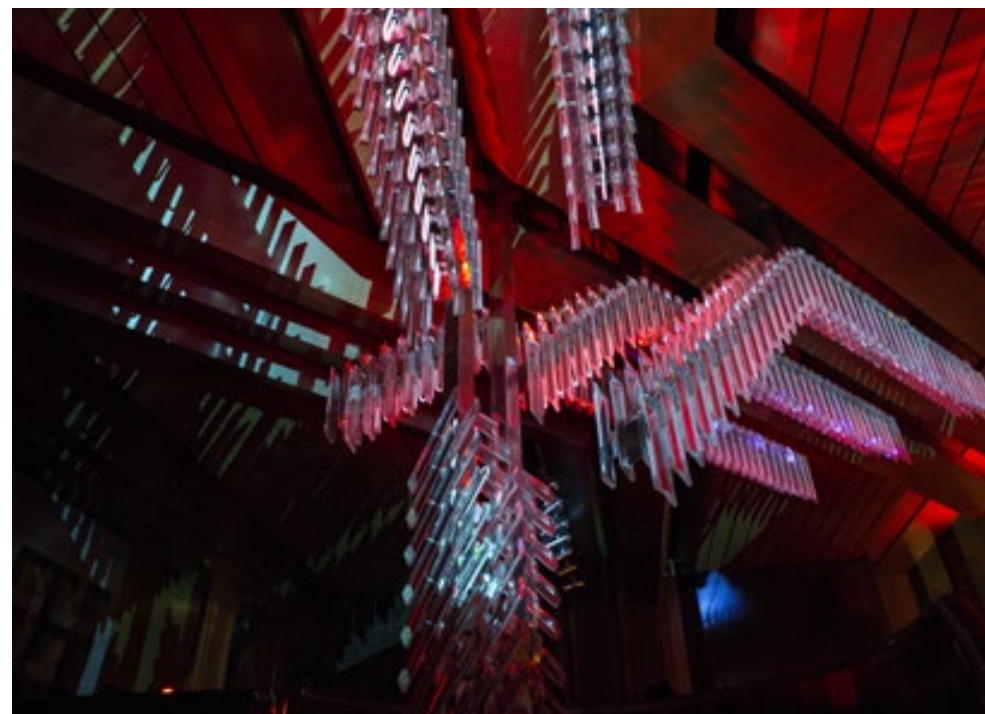
„Naše společná kultura a umění dokazuje, že smyslem našeho života je jeho trvání z generace na generaci. Jsme totiž schopni pochopit přesah našeho bytí v našich potomcích, blízkých, v národě i všech lidech. Kultura a umění je světlo, které míří z našich duší ke hvězdám.“

Premieres
FOR THE 2020–2021 SEASON
Premiéry
SEZONY 2020–2021

Hlavu vzhůru

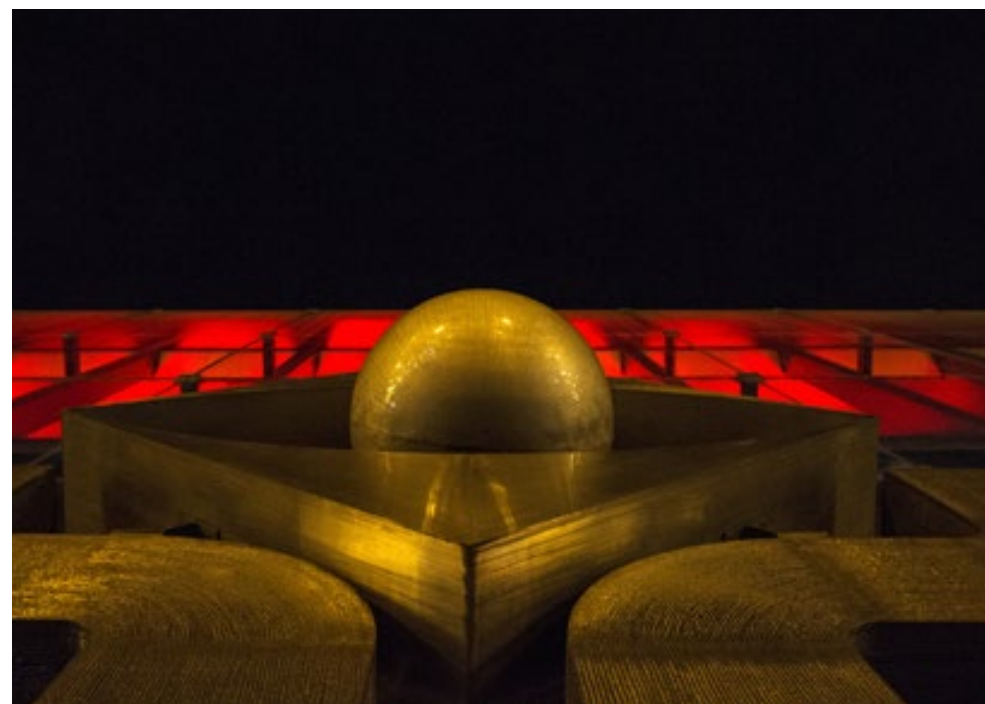
Divadlo je jako obrovské zvíře nebo organismus. I když v čase koronavirové pandemie zdánlivě hluboce spí, v jeho útrobách se dějí pozoruhodné věci. Je plné technologií, které tvoří jeho orgány, a plné lidí, kteří tyto technologie obsluhují a uvádějí do chodu – ti jsou jeho mozkem a krví. Nabízíme vám pohled do útrob jednoho z našich divadel, v nichž tiše žhne strom života a chystá se zaplanout novým světlem, jakmile k tomu nastane vhodná příležitost.

FOTO: D. ŠRÁMKOVÁ

Techničtí pracovníci Národního divadla připravili pro diváky první scény světelnou instalaci na Nové scéně, která předvádí, že divadla ani v čase pandemie a svého uzavření nepřestávají úplně fungovat, protože to při jejich bohatém životě, třebaže mnohdy není vidět, ani není možné. Nyní, v době ticha, je příležitost poukázat právě i na běžně skrytá divadelní umění. Jedinečná světelná instalace, připravená na základě celostátní kulturní akce #kulturunezastavis a dále spontánně rozvíjená pod dobře známou hlavičkou Činohry Národního divadla #kulturajenarod, spojuje práci a umění divadelních techniků, herců i režisérů a dramaturgů. Dívejte se na divadlo prozatím alespoň zvenčí a poslouchejte úryvky z předposlední premiéry Činohry, inscenace *Koncové světlo*, jež ze záznamu čte průvodce celé akce Saša Rašilov.

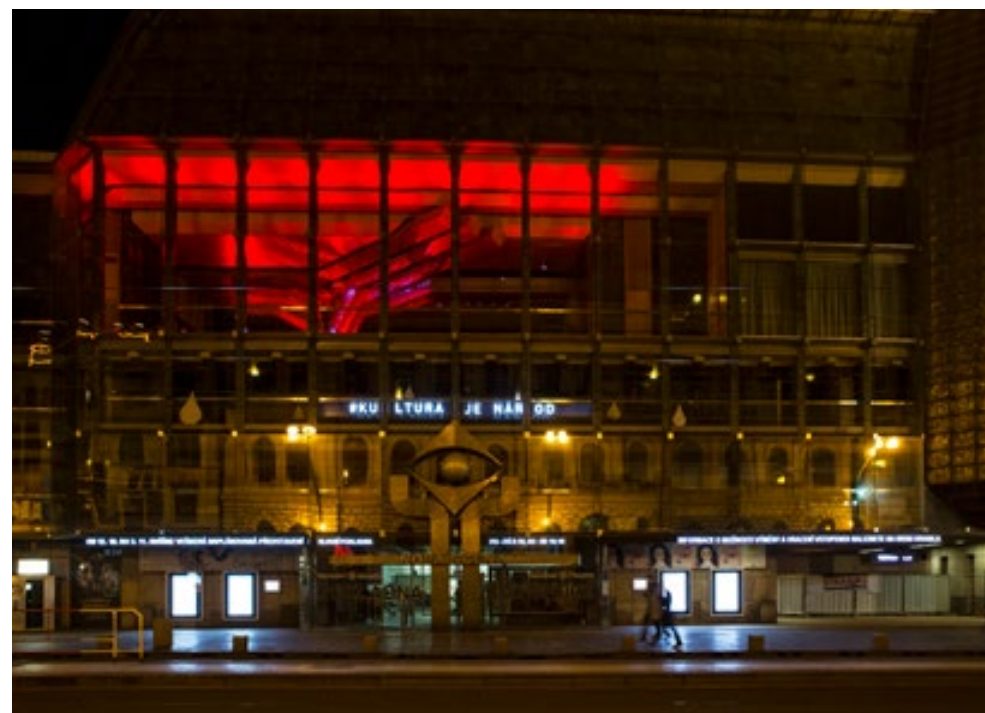
Rozsvítili jsme poprvé v podvečer 22. října 2020 a k vidění je každý den od 18.00 do 7.00.

**Státní opera
oceněna v soutěži
Stavba roku**

Odborná porota vybrala osm vítězů v soutěži Stavba roku. Letos se do soutěže přihlásilo rekordních 84 projektů, asi dvakrát tolik než obvykle. Proto se porotci rozhodli zvýšit počet nominovaných z patnácti na dvacet čtyři. **CENU MINISTERSTVA KULTURY ZÍSKALA STÁTNÍ OPERA.** Mezi osmi oceněnými je dále např. budova O2 universem v Praze, firemní sídlo Lasvit v Novém Boru nebo společenské centrum v Sedlčanech.

Rekonstrukce Státní opery se dotkla jak historické, tak provozní části budovy. Zásadní změny byly prováděny u rozvodů, a to zejména elektroinstalace, vody, topení, odpadů a vysušení vlhkosti. Úprav se dočkalo také horní i spodní jeviště a výzdoba hledištní části, šatny umělců i sociální zázemí. V provozní budově byly renovovány kanceláře či zkušební baletního a sborového sálu.

NA SNÍMKU ARCHIVNÍM S REŽISÉREM DAVIDEM FRADOKEM, FOTO ARCHIV ND

S hlubokou lítostí oznamujeme, že v úterý 20. října 2020 v časných hodinách v jedné z pražských nemocnic pokojně zemřel ve věku devadesáti let bývalý ředitel Národního divadla, teatrolog

Jindřich Černý

(17. 6. 1930, Čáslav – 20. 10. 2020, Praha)

Jindřich Černý byl český divadelní historik a kritik, editor a překladatel, nositel Ceny F. X. Šaldy. V letech 1948–1952 vystudoval pražskou Filozofickou fakultu UK a DAMU. Byl odsouzen pro studentskou protistátní činnost, trest vykonával ve vojenské pracovní jednotce v kamenolomu. Do roku 1960 směl spolupracovat s kulturními institucemi pouze externě, v letech 1960–1970 byl redaktorem a později i šéfredaktorem divadelní redakce agentury DILIA, 1969–1971 byl na studijním pobytu v kabinetu pro studium divadla při Ústavu pro českou literaturu ČSAV. Podílel se na vydávání divadelních her (doslovy, překlady, edice), rozhlasových úpravách a dramatisací, studijních edicích DILIA, divadelních bibliografií aj. Jako divadelní kritik publikoval v letech 1957 až 1970 v časopise Divadlo, Divadelních novinách, v Lidové demokracii a v Hostu do domu.

Po zákazu činnosti se stal na tři roky nočním hlídačem. V roce 1977 nastoupil do Archivu Národního divadla jako samostatný dokumentátor. V dalších letech pak v Národním divadle pracoval jako vedoucí tiskového oddělení, odborný redaktor a od roku 1990 jako vedoucí propagace. V letech 1991–1993 byl ředitelem Národního divadla. Po roce 1989 pokračoval v publikační činnosti v Lidových novinách, Divadelních novinách a časopise Svět a divadlo. Vydal několik hereckých monografií (Dana Medřická, Jiřina Štěpničková, Eduard Čupák) a svou stěžejní historiografickou práci Osudy českého divadla po druhé světové válce (Divadlo a společnost 1945–1955).

Čest jeho památce!

Volní jako ptáci

Online formát ze série doprovodných a edukačních programů Národního divadla

DOSPÍVÁNÍ V DOBĚ COVIDOVÉ

I v době epidemií a nucených izolací se dospívá a je potřeba žít dál. Děti a dospívající se potřebují potkávat a společně prožívat to, že přecházejí práh z dětství do dospělosti. Zaměstnávají je témata osobní identity, intimity, vyjádření sebe sama, genderové orientace a společenských rolí.

„Nemůžeme zastavit život, a tak v době, kdy jsou zavřené školy a divadla nehrají, přicházíme s formátem, který přes digitální technologie umožní sdílení zážitků z tance a hry,” vysvětluje autorka projektu Tereza Dobiášová.

Program probíhá ve formě „video-konference“. Každý účastník obdrží e-mail s úvodním textem a přihlašovacím údaji. Díky nim se v konkrétním čase přihlásí nejlépe přes svůj počítač, případně přes tablet/chytrý telefon k „nastavené události“ v platformě aplikace ZOOM (není třeba nic instalovat). Režisérka na začátku všem účastníkům vysvětlí pravidla

a uvede je do tématu. Tanečnice po krátkém vystoupení navedou účastníky do aktivní interakce s výrazem, obličejem, pohybem. Šedesátiminutovou aktivitu uzavírá společná reflexe zážitku.

Inspirace a původní tvar
Inspiračním zdrojem pro původní fyzické interaktivní divadelní představení byla perská mystická báseň ze 13. století PTAČÍ SNĚM. Námět zpracoval např. Peter Brook a v knižní podobě také ilustrátor Petr Sís. Dramaturgyně a režisérka Tereza Dobiášová chtěla vytvořit „pouť k sobě“. V průběhu přípravy inscenace však do díla přirozeně vplynulo téma divadla – čím je pro lidi, kteří v něm žijí. Představení tak lze chápat jako otevíření dveří do divadla, možnost „prožít divadlo“ i pro ty, kteří ještě nikdy na jevišti nestáli. Původní fyzické divadelní představení vzniklo v produkci Sladovny Písek a ve spolupráci s italským divadlem TPO.

Online adaptace

Karanténa inspirovala Terezu Dobiášovou a její spolupracovníky k adaptaci projektu pro online prostředí. Realizace byla podpořena z evropského grantu Creative Europe. Projektu se účastní tanečnice Laterny magiky.

„Chyběl nám fyzický kontakt, prostor, učili jsme se zacházet s aplikací...,” popisuje přípravu online projektu tanečnice Běla Dobiášová. *„Studenti ze svých monitorů reagují impulzivněji, než jsem očekávala, cítí se před kamerami svých počítačů zcela přirozeně. Během interakcí jsem měla pocit, jako bychom byli všichni společně v jedné místnosti a užívali si přítomný okamžik.”*

Realizace v ND

Národní divadlo se dlouhodobě snaží v rámci programu ND+ hledat a testovat nové formáty práce s publikem. Kooperační projekt VOLNÍ JAKO PTAČÍ je z hlediska participa-

ce s publikem v českém prostředí úplně mimořádný formát.

Interaktivní performance je vhodná pro školní kolektivy (ZŠ a SŠ či zájmové skupiny dětí/mládeže ve věku 12+) a studenty/studentky VOŠ a VŠ (pedagogických, humanitních a uměleckých směrů) v distanční výuce.

Díky podpoře Ministerstva kultury je doprovodný program realizován bez vstupného.

Koncepce a scénář:

Tereza Dobiášová

Režie: **Tereza Dobiášová**

a **Davide Venturini**

Online režie: **Lenka Hubáčková**

Performance: **Běla Dobiášová,**

Anna Homola/Lucie Hrzalová

S použitím hudby: **Billie Eilish**

Délka online programu: 60 minut

Informace o rezervacích [ZDE](#).

PĚTIHVĚZDIČKOVÁ BANKA K VAŠIM SLUŽBÁM

Již po páté za sebou jsme získali titul Klientsky nejpřívětivější banka roku.
Vážíme si toho a děkujeme především Vám – našim klientům!

www.rb.cz

2019 2018 2017 2016 2015

Banka inspirovaná klienty

Opera

Umělecký ředitel Opery Národního divadla
a Státní opery:
PER BOYE HANSEN

#musica non grata

... a přece zní dál

Projekt vznikl za finanční podpory
Velvyslanectví Spolkové republiky Německo Praha

Velvyslanectví
Spolkové republiky Německo
Praha

Musica non grata

FOTO: ARCHIV NO

FOTO: ARCHIV NO

FOTO: ARCHIV NO

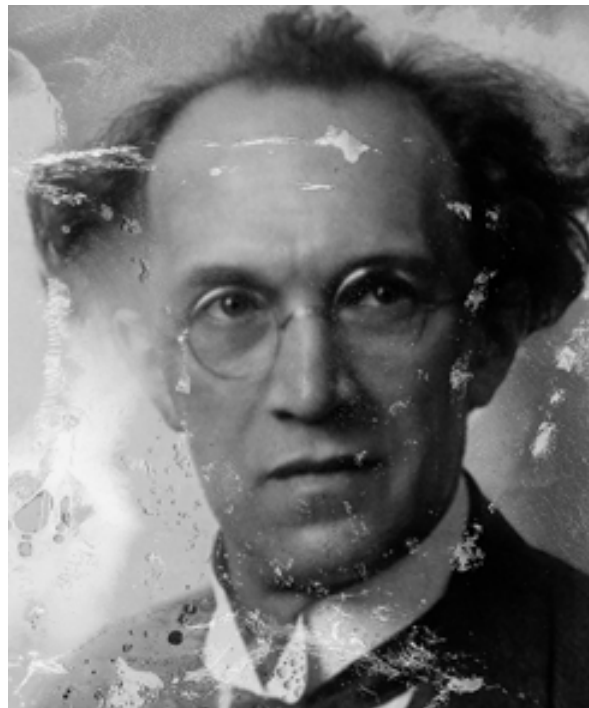

FOTO: ARCHIV NO

Vítězslava Kaprálová

* 24.1.1915 Brno
† 16.6.1940 Montpellier, Francie

Vítězslava Kaprálová pocházela z muzikantského rodu; matka byla učitelkou zpěvu, který studovala u sólistky brněnské opery a později Národního divadla Kristýny Morfové, otec byl žákem Leoše Janáčka. Bylo tedy přirozené, že jejich talentovaná dcera se bude tomuto oboru rovněž věnovat. Na brněnské konzervatoři studovala skladbu a dirigování, mistrovské třídy ve stejných oborech absolvovala na pražské konzervatoři u Vítězslava Nováka a Václava Talicha. Studium zakončila *Vojenskou symfonií*, op. 11., kterou realizovala v roce 1937 s Českou filharmonií a následujícího roku touto skladbou

zahajovala 16. festival Mezinárodní společnosti pro soudobou hudbu v Londýně. Od podzimu 1937 studovala na École Normale de Musique v Paříži u Charlese Muncha, kde navázala pracovní a přátelský vztah s Bohuslavem Martinů. Slibnou profesní dráhu zmařila nemoc a předčasná smrt, která ji zastihla v Montpellier, kam ji před nacisty evakuoval její manžel, syn malíře Alfonse Muchy.

Pavel Haas

* 21.6.1899 Brno
† 17.10.1944 Osvětim

Pavel Haas pocházel z brněnské židovské rodiny. Jeho mladší bratr Hugo se proslavil jako divadelní a filmový herec. Pavel Haas studoval u Jana Kuncce, Viléma Petrželky a mistrovskou školu absolvoval u Leoše Janáčka. Působil v Klubu moravských skladatelů, také jako hudební kritik a publicista. K jeho nejznámějším skladbám patří tragikomická opera *Šarlatán* z roku 1938. V roce 1939 začalo jeho život ovlivňovat pronásledování židovského obyvatelstva. Koncem roku 1941 byl deportován do Terezína, kde se mu i přes tvrdé životní podmínky dařilo komponovat. Pavel Haas byl 16. října 1944

převezen do koncentračního tábora v Osvětimi, kde druhý den zahynul v plynové komoře.

**Připravujeme koncert
Hudba terezínských skladatelů
ve Státní opeře.**

Jaromír Weinberger

* 8.1.1896 Praha
† 8.8.1967 St. Petersburg, Florida

Jaromír Weinberger projevoval hudební nadání už od dětství. Soukromě studoval skladbu u Jaroslava Kříčky, Rudolfa Karla a Františka Fraňka, mistrovskou školu pražské konzervatoře absolvoval u Vítězslava Nováka. Je autorem skladeb klavírních, houslových, orchestrálních i vokálních, scénické a filmové hudby. Největšího úspěchu dosáhl operou *Švanda dudák* (premiéra v roce 1927 v Národním divadle, hrála se v 17 jazycích ve 150 inscenacích včetně newyorské Metropolitní opery). V roce 1933 byla v Berlíně uvedena jeho opereta *Frühlingsstürme* (Jarní bouře) s tehdejšími hvězdami,

tenoristou Richardem Tauberem a českou sopranistkou Jarmilou Novotnou. Do cesty úspěchu díla tohoto židovského skladatele se poté postavil nástup nacismu. V roce 1938 odcestoval do USA, kde se kvůli svému původu rozhodl zůstat. Přestože se etabloval i za oceánem jako skladatel a pedagog, na své dřívější úspěchy již nenavázal. Pod tíhou existenční nejistoty a diagnózy nevyléčitelné nemoci spáchal sebevraždu.

**Připravujeme inscenaci
Švanda dudák, premiéra
29. 4. 2021 v Národním divadle.**

Franz Schreker

* 23.3.1878 Monako
† 21.3.1934 Berlín

Franz Schreker se narodil do židovské rodiny v Golčově Jeníkově. Jeho otec později konvertoval ke katolíkům, matka byla příslušnicí štyrské katolické šlechty. Po smrti otce se s matkou odstěhovali do Vídně, kde od roku 1892 studoval konzervatoř – nejprve hru na housle, později skladbu. Už od roku 1895 se uplatňoval jako dirigent. V roce 1912 byla ve Frankfurtu úspěšně uvedena jeho opera *Der ferne Klang* (Vzdálený zvuk). V témže roce dostal Schreker nabídku vyučovat na vídeňské konzervatoři, kde byl následujícího roku jmenován řádným profesorem. K jeho nejúspěšnějším dílům patří opera

Der Schatzgräber (Hledač pokladů) a *Komorní symfonie*. V roce 1920 se stal ředitelem Vysoké hudební školy v Berlíně, mezi jeho studenty patřili mj. skladatelé Alois Hába a Ernst Křenek. Kariéru druhého nejhranějšího operního skladatele 20. let (po Richardu Straussovi) zmařil nástup nacismu. Poté co byl zbaven všech funkcí a jeho díla se dostala na index zakázaných skladeb, utrpěl záchvat mozkové mrtvice, na jehož následky zemřel.

**Připravujeme inscenaci
Der ferne Klang (Vzdálený zvuk),
premiéra 8. 4. 2021
ve Státní opeře.**

Soubor Opery zahájil 30. srpna 2020 Slavnostním koncertem ve Státní opeře čtyřletý projekt **Musica non grata**. Projekt je věnovaný politicky „nežádoucí“ hudbě, která měla být umlčena, zapomenuta a uzamčena v trezoru. Hudbě, která podle názoru totalitní státní moci nikdy neměla zaznít, protože se neshodovala s totalitním „estetickým“ ideálem nebo prostě jen proto, že se její autoři znelíbili státní moci. Čtenářům přinášíme profily autorů, jejichž „nežádoucí“ díla uvedeme v rámci projektu Musica non grata v následujících sezonách, ať už v koncertní, nebo přímo v inscenační podobě.

FOTO: ARCHIV ND

Hans Krása

* 30.11.1899 Praha
† 18.10.1944 Osvětim

Hans Krása se narodil v židovské rodině pražského právníka. Od sedmi let se učil hrát na klavír u Theresy Wallersteinové a od dětství komponoval. Jako skladatel se představil v rámci cyklu Filharmonických koncertů Nového německého divadla, kdy bylo pod taktovkou Alexandra Zemlinského uvedeno jeho dílo *Orchestergrotesken* na texty Christiana Morgensterna. Na začátku 20. let studoval u Alberta Rousella ve Francii. Mezi jeho nejznámější díla patří *Symfonie pro malý orchestr*, smyčcová kvarteta, písně a zejména opera *Zásnuby ve snu* (*Verlobung im Traum*) na námět románu Fjodora Dostojevského *Strýčkův sen*. Vůbec nejpopulárnější je ale dětská opera *Brundibár*, kterou Krása složil na libreto Karla Hoffmeistera. Nacvičována a uvedena byla poprvé na přelomu let 1941 a 1942 v židovském sirotčinci v Praze. Poté, co byl Krása deportován do ghetta

v Terezíně, vznikla tzv. „terezínská verze“ opery, která zde byla uvedena celkem 55×! V říjnu 1944 Krása zahynul v plynové komoře v Osvětimi.

Ve spolupráci s Národním divadlem moravskoslezských uvedeme inscenaci *Verlobung im Traum (Zásnuby ve snu)*, premiéra 13.3.2021 ve Státní opeře.

FOTO: ARCHIV ND

Viktor Ullmann

* 1.1.1898 Cieszyn (Těšín)
† 18.10.1944 Osvětim

Viktor Ullmann se narodil do židovské rodiny, i když jeho otec kvůli vojenské kariéře konvertoval ke katolictví. Po bezmála ročním studiu u Arnolda Schönberga ve Vídni spojil Ullmann své jméno s Prahou, kam se v roce 1919 se svojí první manželkou přestěhoval. Od roku 1920 nastoupil jako sbormistr a korepetitor v Novém německém divadle, kde byl tehdy uměleckým ředitelem dirigent a skladatel Alexander Zemlinsky. O dva roky později už zastával post druhého kapelníka. V Praze byl činný v několika hudebních spolcích. V sezoně 1927–1928 byl šéfem opery v Ústí nad Labem. Ve 30. letech se začal zabývat antroposofií. Působil jako hudebník bez stálého angažmá, skladatel, publicista, soukromý učitel hudby a sám hudbu dále studoval. Od září 1942 byl vězněn v terezínském ghettu, kde se tak jako mnozí další zapojil do hudebního života. Mimo jiné zde zkomo-

poval jednoaktovou operu *Císař Atlantidy* (*Der Kaiser von Atlantis*). Transportem 16. září 1944 byl převezen do Osvětimi-Birkenau, kde byl v plynové komoře zavražděn.

Připravujeme koncert *Hudba terezínských skladatelů ve Státní opeře*.

FOTO: ARCHIV ND

Bohuslav Martinů

* 8.12.1890 Polička
† 28.8.1959 Liestal

Bohuslav Martinů je jedním z nejvýznamnějších českých skladatelů 20. století. Již v sedmi letech zahájil svou výuku hry na housle. V roce 1906 byl přijat ke studiu na pražskou konzervatoř, odkud však byl pro nedbalost vyloučen. Věnoval se tedy samostatnému studiu a v prosinci 1912 složil státní zkoušku. Vznik samostatného státu oslavil kantátou *Česká rapsodie*. Na podzim 1920 se stal členem České filharmonie a v říjnu 1922 začal studovat mistrovskou školu u Josefa Suka. V témže roce pak odjel do Paříže na studijní pobyt u Alberta Roussela. Záhy se z něj stal respektovaný umělec, jehož díla uváděla Česká filharmonie a Národní divadlo. V roce 1935 získal Československou státní cenu za operu *Hry o Marii*. V roce 1940 se spolu s manželkou vylodili v New Jersey, kam utekli před nacisty okupujícími Francii. V USA se Martinů podařilo zapojit se do hudebního života;

v lednu 1942 se zde konal koncert Newyorské filharmonie nazvaný The Czechoslovak Immortals of Symphonic Music (Českoslovenští nesmrtelní symfonické hudby), vyučoval na Princetonské univerzitě. Na vyhlazení obce Lidice reagoval skladatel orchestrální skladbou *Památník Lidicím*. I když v roce 1952 získal občanství USA, v květnu následujícího roku se natrvalo vrátil do Evropy. S manželkou žili u přátel ve Švýcarsku, kde v roce 1959 zemřel. Jeho ostatky byly o dvacet let později převezeny do rodinné hrobky v Poličce. Martinů odkaz zahrnuje bezmála čtyři sta děl: písně, instrumentální skladby sólové, pro různá komorní i symfonická obsazení, balety, kantáty a opery zkomponované pro divadlo, rozhlas i televizi.

Připravujeme koncertní provedení *Špalíčku* v Národním divadle.

FOTO: ARCHIV ND

Alexander Zemlinsky

* 14.10.1871 Vídeň
† 15.3.1942 Larchmont, USA

Alexander Zemlinsky, rakouský skladatel, dirigent a pedagog, se učil hrát na klavír od čtyř let. V deseti letech se stal členem sboru v synagoze a později i jeho varhaníkem. Během svého života vystoupil z židovské obce, stal se svobodným zednářem, a nakonec konvertoval k protestantismu. Společně s Arnoldem Schönbergem, svým budoucím švagrem, napsal první operu *Sarema* (1897). O tři roky později uvedla vídeňská Dvorní opera operu *Es war einmal...* (*Bylo, nebylo...*). Od téhož roku působil jako dirigent v Carltheater, Theater an der Wien, Lidové opeře a Dvorní opeře ve Vídni. V letech 1911–1927 se stal hudebním ředitelem Nového německého divadla v Praze, kde uvedl mj. definitivní verzi své opery *Šaty dělají člověka* (*Kleider machen Leute*), ale také v německých překladech Smetanovu *Huťáčku*, Dvořákova *Jakobína* či Janáčkovu

Její pastorkyni, ve světové premiéře nastudoval Schönbergovo *Očekávání* (*Erwartung*). Po nástupu vlády nacionálních socialistů v roce 1933 se Zemlinsky vrátil do rodné Vídně, odkud ale nakonec v roce 1938 uprchl do New Yorku. Podlomené zdraví mu neumožňovalo výraznější uměleckou činnost a v březnu 1942 zemřel.

- ¹ Ester Pavlů, Łukasz Golinski, Sbor ND
² Tereza Štěpánková, Stanislava Jirků,
Ester Pavlů, Sbor ND
³ Ester Pavlů
⁴ Ester Pavlů

Foto: H. Smejkalová

a dělat si každý, co chceme.

Carmen

Na začátku října měla v Národním divadle proběhnout premiéra nové inscenace **Carmen**. Premiéru jsme museli posunout, nicméně přinášíme alespoň upoutávku Making of a momentky z hlavních zkoušek. Novou *Carmen* nastudoval hudební ředitel Opery ND **JAROSLAV KYZLINK** a zrežiroval **GRISCHA ASAGAROFF**. V titulní roli se můžete těšit na českou sólistku **ESTER PAVLŮ** či gruzínskou sólistku **NANU DZIDZIGURI**. Termín premiéry bude včas oznámen na stránkách divadla.

Obnovené nastudování Tosky ve Státní opeře

Na začátku září jsme stihli uvést obnovené nastudování Pucciniho *Tosky* ve scéně Josefa Svobody. Její režie se ujal **MARTIN OTAVA** a hudebního nastudování **HILARY GRIFFITHS**. V titulní roli vystoupila nová členka souboru Opery **PETRA ALVAREZ ŠIMKOVÁ**, v roli malíře Cavaradossiho známý český tenorista **PAVEL ČERNOCH** a jako zloduch baron Scarpia se představil polský barytonista **KRZYSZTOF SZUMANSKI**. Oblíbená *Tosca* zůstane na stálém repertoáru Státní opery. Než ji budete moci zhlédnout osobně, můžete se prozatím podívat na upoutávku pořízenou během prvního představení.

Se zármutkem oznamujeme všem spolupracovníkům, divákům a přátelům, že 1. listopadu 2020 zemřela v Praze ve věku 88 let emeritní sólistka Opery Národního divadla, paní

Eva Zikmundová

Narodila se 4. května 1932 v Kroměříži v rodině gymnaziálního profesora Maška. Studovala na gymnáziu a současně zpěv na Konzervatoři Brno (1949–1951) u Věry Strelcové, dále na Janáčkově Akademii múzických umění Brno (1951–1953) u Bohumila Soběského a na Hudební fakultě AMU, kde absolvovala u Zdeňka Otavy. Ve studiích zpěvu pokračovala soukromě u Přemysla Kočího, který nejvíce ovlivnil její umělecký rozvoj. Od června do prosince 1953 působila v Československém státním souboru písní a tanců, v letech 1954–1958 se věnovala převážně koncertní činnosti a jen občas hostovala v opeře

Státního divadla Ostrava a v Národním divadle. Než byla přijata do angažmá v Národním divadle, vystoupila zde pohostinsky v sezoně 1957/1958 jako Smetanova Vendulka v *Huňácké Mařence* a *Prodané nevěstě* a v titulní roli Dvořákovy *Rusalky*. Od 11. září 1958 se stala sólistkou Opery Národního divadla, kterou zůstala do 30. června 1991. Na pražských jevištích dále ztvárnila Smetanovu Jitku v *Daliborovi*, Hedviku v *Čertově stěně*, Blaženku v *Tajemství a Krásu* v *Libuši*, Dvořákovu Kněžnu v *Čertovi a Káče* a Julii v *Jakobíně*, Svatu, Mladu i Vlastu ve Fibičových *Šárce*, Janáčkovu Karolku, Jenůfu, Kostelníčku a Rychtářku v *Její pastorkyni*, Kátu i Kabanichu v *Kátě Kabanové*, Lišáka Zlatohřbítka v *Příhodách lišky Bystroušky*, Emilii Marty ve *Věci Makropulos*, Pauerovu titulní Zuzanu *Vojířovou*, Mozartovu Donnu Elvíru v *Donu Giovannim* a Hraběnku ve *Figarově svatbě*, Verdiho Alžbětu z Valois v *Donu Carlosovi*, Amelii Grimaldi v *Simonu Boccanegrově*, Wagnerovu Fricku ve *Zlatě Rýně* a Sieglindu ve *Valkýře*, Tatánu v Čajkovského *Eugenu Oněginovi*, Santuzzu v Mascagniho *Sedláku kavalírově*, Neddu v Leoncavallových *Komediantech*, Straussovu titulní Arabellu a Komponistu v *Ariadně na Naxu*, Hélène v Prokofjevově *Vojně a míru*, Katrenu v Suchoňově *Krůtňavě* ad. V letech 1966–1978 byla stálým hostem Deutsche Staatsoper v Berlíně. Zpívala též na operních scénách v Benátkách (La Fenice, 1968), Janově (1971), Budapešti (1979) aj. Její pěvecké umění si můžeme připomínat díky nahrávkám firmy Supraphon (titulní part v Dvořákově *Svaté Ludmile*, *Moravské dvojzpěvy*, Janáčkovy *Slezské písně*, Zlatohřbítka v *Příhodách lišky Bystroušky*) a Československého rozhlasu (Elisa v Čajkovského *Píkové dámě* a řada árií a scén z oper). V roce 1980 natočila ve Vídni úlohu Poběhlce (Janáček: *Z mrtvého domu*) pro firmu DECCA. V 90. letech působila především ve Státní opeře Praha jako asistentka režie. Mimořádně vzdělaná pěvkyně se věnovala pedagogické činnosti na teplické a pražské konzervatoři. Do češtiny přeložila mj. knihu Rodolfa Cellettiho *Historie belcanta*. Byla manželkou cestovatele Miroslava Zikmunda.

Čest její památce!

Na snímku jako Tatána, Evžen Oněgin, 1969
Foto: J. Svoboda

TEĎ MUSÍ HRÁT,
ALE POTOM SI
JE DOČTE

DNES

Činohra

Umělecký ředitel Činohry:
DANIEL ŠPINAR

Jáchym Topol

Kouzelná země

Režie: Jan Mikulášek

Hrají: Johanna Tesařová, Lucie Juříčková, Tereza Vilišová,
Jindřiška Dudziaková, David Prachař, Robert Mikluš,
Pavel Batěk, Filip Kaňkovský, Matyáš Řezníček a hosté

Příběh země, v níž je možné všechno...
... se brzy dočká své derniéry. Vy o ni ale nepřijdete
ani v čase pandemie, protože ji pro vás chystáme
ve videoformátu online. Již brzy!

Oskar Hes j. h. a Jindřiška Dudziaková
Foto: M. Špelda

**KAŽDÝ Z NÁS
JE JEDEN Z VÁS**

OTAKAR, poradce, Praha

Nášich 6000 poradců žije mezi vámi.
Proto vám rozumí a dokážou vždy nejlépe poradit.
www.jednizvas.cz

Tereza Vilišová

Tereza Vilišová
Foto: J. Šimandl

Nemůžu se zastavit, dát si pauzu a vychladnout

Pochází z Ostravy. Po DAMU působila v Moravském divadle Olomouc, v roce 2005 nastoupila do ostravského Divadla Petra Bezruče a v tragikomedii *Můj romantický příběh* dosáhla na zatímní vrchol svého hereckého umění, když byla za roli Amy oceněna nejprestižnějšími tuzemskými divadelními cenami – Cenou Thálie i Cenou Alfréda Radoka. Od roku 2015 je členkou Činohry Národního divadla a za pět let tu ztvárnila a ztvárňuje výrazné role – byla Naďou ve *Spolu / Sami*, Olgou ve *Třech sestrách* nebo Thalií ve *Vítejte v Thébách*. V současnosti ji můžete vidět například v inscenacích *Noční sezóna*, *Návštěva*, *Proslov k národu* nebo *Kosmos*. I když spojení „můžete vidět“ je v tuto chvíli poněkud nepřesné... Původně jsme se chtěly bavit hlavně o zkoušení inscenace *Idiot*, ale nakonec jsme se dotkly témat mnohem závažnějších a hlubších. Známe se totiž s Terezou opravdu dlouho a dobře. Také proto si v rozhovoru tykáme.

Hovoříme spolu v nelehké situaci – za normálních okolností bychom rozhovor dělaly naživo a vyšel by krátce před premiérou. Teď ale máme během zkoušení druhou nucenou pauzu. Jak ji prožíváš?

Ano, bylo by hezké sednout si spolu do některé z útulných pražských kaváren a povídat si u šálku dobré kávy, jenže komunikujeme spolu ze svých bytů. Náš byt je tedy taky útulný a umím připravit i lahodnou kávu, ale... Poprvé se naše zkoušení zastavilo před první čtenou zkouškou, tedy před jakýmsi vykročením na cestu, což jen posílilo těšení se, pak jsme se v úzkém kruhu ústředních postav setkali s režisérem Danielem Špinarem na pár čtených zkoušek v červnu, aby se naše fantazie mohla přes prázdniny pěkně rozeběhnout. Abychom se začali učit texty, ne mechanicky, jako cizí hmotu, ale už s konkrétními myšlenkami a podtexty, s konkrétním záměrem. Teď je to náročnější a smutnější. Na posledních zkouškách před pauzou, které byly výborné, jsme se, myslím, začali s kolegy opravdu propojovat a dostávat se na společnou tvůrčí stopu, kudy asi jít. Teď cítím, že nás to doslova roztrhlo... a to nejen ze společné koncentrace.

Bojíš se?
Čeho konkrétně myslíš?

Že se zkoušení zase zastaví, tentokrát na delší dobu... Ale vlastně to myslím i obecně – jestli máš strach, co bude. Strach o práci, strach o své blízké...

Prochází mnou opravdu mnoho pocitů. Různorodých. Při první pauze jsem byla asi ve větším vnitřním klidu. Myslím, že nemám úplně strach, asi bych to popsala tak, že jsem ve střehu. Asi teď v sobě častěji cítím nervozitu a smutek a také hodně otázek, které vyvolávají pocit nejistoty. Ovšem pak mě hned zase napadne otázka, co je to jistota... Jakou mám v životě jistotu? Má mě, nás, tahle situace naučit žít vědoměji v přítomnosti a neplánovat tolik?

Jenže herečka přece trochu plánovat musí.
Je to pro společnost lekce o „křehkosti života“? Máme se naučit, že smrt, kterou společnost ještě často vytěšňuje, je přirozenou součástí života? Že nemáme nic automaticky zaručeno? Že nám naše vláda fatálně ovlivňuje náš život a že to není úplně radostné, koho si opakovaně volíme... Nevím... Pocitů a myšlenek je hodně. Jasně, že myslím na práci – pocítili jsme, jak je živá kultura nenahraditelná a pro společnost důležitá. Ano, myslím na to, že kultura to nebude mít jednoduché. Jasně, že myslím i na své blízké,

ale nechci mít strach. Cítím, že strach by mě vnitřně dusil a paralyzoval.

A co ti naopak pomáhá strach překonávat?
Vidět sklenici poloplnou, ne poloprázdnou... Pořád si uvědomuji, jak dobře se mám, a cítím za to velký vděk. Opravdu to nemyslím jako prázdnou frázi. Srovnám si před sebe všechny pozitivní věci ve svém životě, o které se můžu opřít. Spíš se teď snažím představit si, co můžu dělat, kam napřu své síly, kde a jak mohu být platná, jak prožiji ten čas, který teď plyne trochu jinak. O práci se nebojím, vím, že se o sebe nějak postarám. Zato cítím, že je důležité neklesat na mysli a nepodlehnout depresi... Já věřím, že tuto náročnou situaci nějak překonáme, že se zase nadechneme.

Co tě drží nad vodou?
Hudba. Začala jsem dálkově studovat na olo-moucké univerzitě kurz muzikoterapie (především kvůli své práci pro Zdravotního klauna), který se teď taky přerušil, ale nesmírně mě to obohacuje i v osobním životě. Nejde jen o používání muzikoterapeutických nástrojů, ale o celkové vnímání hudby. A tak teď mám doma čas hrát na všechny možné nástroje, třeba si sednu s ukulele a zpívám si. Zabírá to rychle, člověk se díky vibracím jednotlivých tónů

dostává do sebe, ke svému vlastnímu zdroji. Pročítím tak všechny své emoce, které mnou procházejí, radost i smutek, tohle mi dělá dobře. A když nehraju, hodně hudbu poslouchám. Můj partner má homeoffice a většinu dne telefonuje a pracuje, nechci jej rušit, máme malý byt, proto používám kvalitní sluchátka, napojím se na počítač, vařím a chodím po bytě. Na jaře jsem neodhadla vzdálenost od počítače k mrazáku a... Ten špenát byl prostě dál... Tak jsem zničila sluchátka i počítač... Nedávno mi přítel koupil bezdrátová sluchátka, takže mohu hudbu poslouchat z kteréhokoliv přístroje a mohu v bytě i tančit...

Zpátky k *Idiotovi* – jaké to je, připravovat se na roli takhle dlouho?
No, kéž by to nakonec bylo ku prospěchu a ne naopak! Snažím se přijímat, co je, a nějak se na tu situaci adaptovat a zařít se, když to sama nemůžu změnit. A tak se pořád

zabývám tématy, které jsme si u Nastasji pojmenovali, hledám inspiraci a různá vodítka ve filmech a knihách, kolem sebe. Mám štěstí, že mě její příběh oslovuje a baví, ale fáze přemýšlení nad rolí a hledání je už, pravda, dlouhá. To se doma nevymyslím. Už bych potřebovala zkoušet v prostoru, s kolegy, navzájem se inspirovat a dál hledat s nimi. Připadám si, jako bych zrovna vyběhla překážkový závod a nad jednou překážkou se ve výskoku musela zastavit. Nevím, kdy a jak doběhnu, cíl je daleko, ale nemůžu se úplně zastavit, dát si pauzu a vychladnout, protože je potřeba doběhnout. Tak uvidíme.

Dobře, bavme se tedy tak, jako by premiéra byla skutečně za chvíli. Málokterá herečka se může pochlubit tím, že byla obsazena do tří nejslavnějších a nejkrásnějších ženských postav ruské klasické literatury. Ztvárnila jsi Taťanu v *Oněginovi*, Annu Kareninu, teď zkou-

šíš Nastasju Filippovnu. Měly či mají tyto ženy ještě jinou podobu než jen zemi původu?
Okamžitě mě napadla ještě jedna „ruská“ postava, kterou jsem hrála, byť není z literatury, ale z divadelní hry – Olga ze *Tří sester*... Ano, měla jsem štěstí na toto úžasné kvarteto žen a doufám, že se ještě mám na co těšit. Já tak nerada porovnávám, cokoliv, kohokoliv. Snažila jsem se je navíc hrát tak, aby byly nezaměnitelné. Všechny za sebou mají silný příběh, jsou to výrazné ženy, žádné šedé myšky. Víš, co je spojuje? Že jsem je opravdu vášnivě ráda hrála!

Role Nastasji často svádí k tomu, aby obsazené herečky předváděly jakýsi obecný archetyp rozhárané femme fatale, nesnesitelnou ordinérní divu. Vždycky mě to štvalo.
Jojo, Nastasja je oříšek. Dostat se pod tu pevnou slupku jejich obran k její křehkosti a zranitelnosti je velké dobrodružství. Když

jsem se dozvěděla, že ji budu hrát, nebyla jsem hned nadšená, a to i proto, že se o Nastasje hovoří většinou právě jako o femme fatale. Jako o divě, kterou všichni chtějí, protože je to krásná a výrazná žena. Krásu a ženskou sílu neberu jako něco, co se schová pod obecnou nálepku jakési estetické souměrnosti... Ale nadchla mě právě ta její rozporuplnost. Rozporuplné postavy miluji.

Nastasjiny bolesti a spodní proudy jsou totiž ukryty hluboko. Nebo je alespoň ona sama velmi rafinovaně ukrývá.
Nastasja je žena, která má v očích velké tajemství, a proto je tak přitažlivá a nedostupná. Cítím ji tak, že její nevyzpytatelné chování, které nenechává lidi okolo klidnými, je její záměr, ona sama si neustále dokazuje, že si nezaslouží, aby ji někdo měl rád. Potvrzuje si, jak je hrozná, posiluje svůj pocit viny. Bodne dřív, než by byla sama zasažena. Trýznit sama

sebe umí dokonale. Je to její mechanismus, vybudovaný pro přežití. Její příběh je boj o přežití. Neumí lásku přijímat. Vlastně ani dávat. Bojuje o zachování aspoň jakés takés sebeúcty. Je tak rafinovaně nedostupná, okouzující a nesnesitelná... No, však jsme teprve na cestě a zkoušíme, tedy občas... Teprve uvidím, jaká Nastasja se mi vyloupne.

Běží mi hlavou, o čem jsme se bavili celé září – o relativizaci pravdy, kterou dnes vidíme všude kolem sebe. Na první čtené jsem položila řečnickou otázku: „Kdy jindy dělat inscenaci o člověku, kterého všichni mají za blázna a který přitom stále mluví pravdu?“ O to víc mě mrzí, že nemůžeme *Idiota* premiérovat právě teď.
Ano, v tom s tebou naprosto souhlasím; k tomu není, co dodat.

Poslední novinový rozhovor, který jsme spolu před několika lety vedly, se jmenoval „Nemůžu přestat věřit“. Až mě mrzí, že ho nemůžu použít jako titulky i tentokrát...
Ano, přeju si, aby tento zvláštní a náročný čas, kterým jako společnost zrovna procházíme, neměl příliš bolestivý dopad, ale spíš nadějně vyústění. Přeju si a věřím, že nejen *Idiota*, ale i další inscenace nakonec nazkoušíme, a že se lidé začnou do divadel vracet a budou je podporovat.

Ilona Smejkalová

¹ NÁVŠTĚVA, foto: P. Borecký
² NOČNÍ SEZÓNA, foto: P. Neubert
³ NÁVŠTĚVA, foto: P. Borecký
⁴ NOČNÍ SEZÓNA, foto: P. Neubert
⁵ PROSLOV K NÁRODU, foto: J. Hromádka
⁶ KOUZELNÁ ZEMĚ, foto: M. Špelda

Krzysztof Warlikowski

Odjíždíme

 Foto: M. Hueckel

Premiéra: 14. června 2018
Podle hry Chanocha Levina
Suitcase Packers adaptovali:
Krzysztof Warlikowski,
Piotr Gruszczyński
Do polštiny přeložil: Jacek Poniedziałek
Do češtiny přeložila: Barbora Kolouchová
Režie: Krzysztof Warlikowski
Dramaturgie: Piotr Gruszczyński
Scéna a kostýmy: Małgorzata Szczęśniak
Hudba: Paweł Mykietyn
Světelný design: Felice Ross

Hrají: Agata Buzek, Andrzej Chyra, Magdalena Cielecka, Ewa Datkowska, Bartosz Gelner, Maciej Gąsior, Gościński, Małgorzata Hajewska-Krzysztofik, Jadwiga Jankowska-Cieślak, Wojciech Kalarus, Marek Kalita, Dorota Kolak, Rafał Maćkowiak, Zygmunt Malanowicz, Monika Niemczyk, Maja Ostaszewska, Jaśmina Polak, Piotr Polak, Jacek Poniedziałek, Magdalena Poptawska

Produkce: Nowy Teatr, Warsaw
Koprodukcce: Théâtre National de Chaillot, Paris; La Comédie de Clermont-Ferrand; Théâtre de Liège, Hellenic Festival, Athens; Bonlieu Scène national Annecy; CULTURESCAPES Switzerland, Basel

Uvádíme:
21. až 23. listopadu 2020
na webu Národního divadla
prostřednictvím YouTube
kanálu Nowy Teatr

**PRAŽSKÉ
KŘÍŽOVATKY**

niepodległa | POLAND
THE CENTENARY
OF REGAINING
INDEPENDENCE

Ministry of
Culture
and National
Heritage of
the Republic
of Poland.

**NOWY
TEATR**

ND+

Workshop Bavme se o divadle

HARMONOGRAM
20. listopadu 2020
úvodní online setkání / přednáška
21. až 23. listopadu 2020
individuální zhlédnutí online streamu
inscenace *Odjíždíme*
24. listopadu 2020
online diskuse o představení, psaní reflexí

Zajímá vás, jak vypadá současné divadlo? Ptáte se, co si pod tím pojmem vlastně představit? A chtěli byste se o tom bavit společně? U příležitosti uvedení online představení *Odjíždíme* se uskuteční workshop a diskuse *Bavme se o divadle*. Dvě setkání a zhlédnutí představení se uskuteční v online formě. Workshop zahrnuje úvodní přednášku o soudobých podobách evropského divadla

ve společnosti. Jeho divadelním mottem se stal „únik z divadla“. Před pěti lety v projevu k Světovému dni divadla svůj postoj k němu shrnul takto: „Mistry divadla lze nejlépe nalézt daleko od divadla. Obvykle jsou to ti, které divadlo nezajímá jen jako masinérie na reprodukci různých klíšé a konvencí. To oni nalézají pulzující zřídla a živé proudy řek, které se obecně vyhýbají divadelním sálům a v nich denně se hromadícím nepřeborným zástupům lidí, potýkajících se s napodobováním jakýchkoli světů. Napodobujeme, místo toho, abychom tvořili vlastní, koncentrované světy... Jaké má být současné divadlo? Má vycházet z hluboké pravdy a končit v nevysvětlitelném. Takové všem jeho tvůrcům, kteří se objevují na jevišti, ale i těm, kteří jsou v hledišti, přeji z celého srdce.“ S inscenací *Odjíždíme* (polsky *Wyjeżdżamy*, anglicky *We are leaving*) se v online podobě divadlo Nowy Teatr hodlalo letošního ročníku Pražských křižovatek zúčastnit od chvíle, kdy bylo už zjara víceméně jasné, že okolnosti koronavirové pandemie, omezeného střetávání, divadelního provozu a vůbec cestování po celé Evropě vytvoří komplikovanější prostředí pro sdílení kultury a umění, než na jaké jsme si dávno zvykli. Inscenaci proto polští kolegové velkoryse vybavili titulky v několika jazycích – kromě angličtiny a francouzštiny, s nimiž se počítalo od premiéry inscenace před dvěma lety, nově přibýly překlady a titulky maďarské, estonské a právě české, jež připravila překladatelka Barbora Kolouchová. Vstřícný přístup našich kolegů tak ukazuje, že je možná načase začít k mezinárodním akcím přistupovat i jinak než dosud.

Čili odjíždíme! Nebude to snadné, leč na kompromisy není kdy. Je čas jít! Vyrizme hned!

Financováno z prostředků víceletého programu NEZÁVISLÍ 2017–2021 v rámci dotačního programu „Kulturní mosty“ Institutu Adama Mickiewicze.

a základních pojmech spojených s jeho vnímáním a následné psaní krátkých kritických reflexí. Představení *Odjíždíme* je s českými titulky. Workshop vede **Romana Štorková Maliti**, divadelní teoretička a doktorandka Ústavu východoevropských studií FF UK. Přihlašování a bližší informace na mailu z.kralova@narodni-divadlo.cz.

Tvůrčí dílna Kytice

Dle rčení „když nejde hora k Mohamedovi, musí Mohamed k hoře“ jsme se rozhodli přenést naši tvůrčí dílnu *Kytice* na základní školu s rozšířenou výukou jazyků na Praze 4. Naložili jsme do auta scénografické modely, všechny tvůrčí materiál a samozřejmě svou pozitivní energii, vyrazili jsme – a následně vůbec poprvé lektorky Národního divadla učily o divadle mimo prostory divadla.

Během dvouhodinového workshopu se žáci dozvěděli, co všechno obnáší práce scénografa, zahlbali se do balad Erbenovy *Kytice*, vymysleli a pak sami postavili scénografický návrh k vybranému textu. Jedna skupina měla speciální „rozhlasový“ úkol: pomocí mikrofону a loopru nahrát úryvek balady a doplnit ho o několik zvukových stop, které měly dotvořit tajemnou atmosféru nahrávky.

Doufáme, že když tito žáci příště půjdou do divadla, uvidí za krásnými kulisami i práci, o které málokdo ví. Každopádně děkujeme, my si to skvěle užili! A zřejmě nejen my, jak naznačuje ohlas paní učitelky:

„Ve středu 7. října 2020 se naši žáci 8. ročníku zúčastnili divadelní dílny k představení *Kytice*, netradičně vzhledem k současné situaci v prostorách školy. I tak dílna sklídila veliký úspěch. Žáci se dozvěděli mnoho nového na téma divadelní scénografie a ve skupinách si toto zajímavé povolání pod vedením zkušených lektorek také vyzkoušeli. Pracovali s velkým zaujetím. Moc děkujeme, že nám Národní divadlo takto vyšlo vstříc.“
Mgr. Věra Veselá

S tvůrčí dílnou *Kytice* můžeme přijet i do vaší školy!
Máte-li o to zájem, pište na e-mail z.kralova@narodni-divadlo.cz.

Studentský projekt dokumentárního politického divadla

Projekt *Člověk a politika*, pořádaný v rámci ND+, začal v září 2020 žít svým vlastním životem i přes těžkosti spojené s protikoronavirovými opatřeními. Autorky a lektorky projektu Tereza Krčálová a Romana Štorková Maliti se ještě stihly díky koordinaci lektorky Činohry ND Zuzany Králové sejít se studenty pražského Gymnázia Jana Nerudy, kteří se již individuálně zabývají politickým myšlením svého blízkého okolí a kteří následně budou tento materiál přetavovat do umělecké formy – nejdříve dramatického textu a potom do jeho interpretace na scéně.

Projekt se opírá o následující východiska: a) politikou je nutné se zabývat, b) umění je schopné měnit věci kolem nás a c) zabývat se politikou je možné i skrze apolitické věci. Autorský tým spolupracuje s ředitelem Ústavu politologie FF UK Janem Bibou, jenž také uvedl druhé setkání se studenty inspirativní přednáškou o aktuálním tuzemském politickém spektru. Studenti se seznámili s principy tvorby dokumentárního divadla, metodou verbatim a realizací některých politicky zaměřených představení. Zároveň byli vyzváni k tomu, aby se pokusili formulovat své vlastní politické citění, a překvapili svým zájmem o politické dění a potřebou získat o politice přehled ještě před tím, než půjdou k volbám. Setkání jsou dokumentována a studenti zpracovávají i písemné úkoly. To vše ve výsledku představuje rozmanitý materiál, který reflektuje proces a proměnu přemýšlení o politice. Bude zajímavé ho sledovat a bude napínavé čekat, jaký konkrétní motiv nebo jaké téma budou vybrány ke ztvárnění na scéně.

Blahopřejeme!

PÁTÉHO LISTOPADU SLAVÍ KULATÉ NAROZENINY HEREČKA ČINOHRY **PAVLÍNA ŠTORKOVÁ**.

Milá Pavlíno!

Než jsi nastoupila do angažmá k nám do Národního, slýchal jsem, že je tam v Hradci naprosto famózní herečka, která hraje někdy i chlupaté role, a že něco takového jsem ještě neviděl. Upřímně mě opravdu dost mrzí, že jsme se nepotkali dřív. Každé nové zkoušení a především hraní s tebou je pro mě nesmírně obohacující. Obdivuju tvůj všestranný talent, preciznost a zápal při každé repríze. Nebo když přijdeš na první čtenou jako naprosto čistý a nepopsaný papír a během následujících týdnů hledáš vždy tu těžší cestu. Obdivuju tvou pokoru. Taký jak celému souboru voziš domácí vajíčka. Ale především to, že jsi v každé své roli naprosto jedinečná. Vždycky mě překvapí, co se v tak malé

bytosti vlastně skrývá za obrovskou duší a nádherného člověka, který s přehledem zaplní i to největší divadlo. Jednou jsem se takhle už vyznal Soni Červené, tak snad se nebude zlobit, když totéž sdělím i tobě: miluju sledovat tě na jevišti a při práci. Všechno nejlepší! Mám tě moc rád, Štorkýno, a nemůžu se dočkat, až si spolu zase zahrajem a všechny tyhle covidové vlny prolomíme!

Tvůj Radúz Mácha

Radúz Mácha a Pavlína Štorková v Netrpělivosti srdce
Foto: M. Špelda

Překvapivé vítězství

Herci Činohry ND nejsou jen mistry jeviště, ale i pláží! Trio **Lucie Juříčková, Anna Fialová a Igor Orozovič** se za dramaturgického koučingu Marty Ljubkové a Ilony Smejkalové dopracovalo k rych-

lému a překvapivému vítězství v prvním ročníku mezidivadelního turnaje v light beachvolejbalu, pořádaném Divadlem Na zábradlí!

NÁMĚSTÍČKO

Dobročinná burza oblečení členů Činohry, která byla součástí zahájení 138. sezony ND, se vyplatila. Za utrženou sumu bude na pozemku městské části Praha-Cholupice vysázeno dvacet ovocných stromů, jež se stnou součástí tamější permakulturní zahrady. Iniciátorka bazaru, herečka **Jindřiška Dudziaková**, i všichni dárci mohou být spokojeni. Sázet se bude 19. listopadu.

+++

Jiskra pozitivna v aktuální tmě – získali jsme nominaci na Cenu Divadelních novin za sezonu 2019/2020! V kategorii Alternativní divadlo se do širší nominace probojovala *Sametová simulace*, náš společný projekt se soubory Vosto5 a 8lidí! Díky všem, kteří se na tomto speciálním triptychu podíleli!

+++

Druhá vlna koronavirové pandemie postavila před naše herce nečekané výzvy – čtyřzáskok v *Oidipovi*, trojnásobnou výměnu rolí v *Kytici*, dvojzáskoky jsme už raději ani nepočítali. Sousedí „neopakovatelný zážitek“ tak nabylo absolutního významu. Pracovně naši nečekanou podzimní burzu rolí nazýváme Záskok záskoku záskokem.

+++

Náš herecký soubor se opět rozrostl, tentokrát o novou generaci. Vítáme mezi námi Emílii! Gratulujeme pyšným rodičům, **Lidé a Sašovi Rašilovovým**, a pomyslně připíjíme na zdraví všech!

+++

Mezi další úspěšné a oceňované filmy letošního roku se zařadila i *Krajina ve stínu* režiséra Bohdana Slámy. Nás těší, že se v hlavních rolích představili i **Magdaléna Borová a Robert Mikluš**.

+++

Režisér **Daniel Špinar** přišel o svou nejvěrnější fanynku! Mladá studentka režie, která jen jeho inscenaci *Hamlet* viděla dvacetkrát, se Českému rozhlasu svěřila, že osudným okamžikem prý bylo zhlédnutí inscenace *Za krásu*. Ale jak řekl autor rozhlasového dokumentu – jehož součástí dívka zpověď byla – každý se někdy zklame!

Nový almanach Činohry

Stejně jako pro minulou sezonu vyšel také pro tu letošní almanach Činohry neboli publikace, která detailně představuje aktuální plány souboru, ale i je přesahuje eseji reflektujícími umělecké či třeba dlouhodobé ekologické dění v Národním divadle. Ostatně hned na úvod Daniel Špinar vysvětluje, že a proč *Divadlo není muzeum*: „Divadlo je setkání tady a teď. Je to rituál, živá komunikace mezi jevištěm a hledištěm... Divadlo je bytostně závislé na okamžité reakci diváka. Divadlo je dost možná nejživější umění vůbec. A Národní divadlo by nemělo být v žádném případě výjimkou.“

Následně mu dávají za pravdu úvahou nad ND v různých jeho érách postupně exministr životního prostředí Martin Bursík, jenž rozebírá, jaký vztah mají *Divadlo a klima*. Po něm se k tématu konkrétněji vyjadřuje dramaturgyně Nina Jacques, když na ekologickém provozu ND ukazuje, jakou příležitost do budoucna uvážlivé ekomyšlení velkých institucí skýtá. Filosofka Alice Koubová se vrací k jarnímu lockdownu a k tehdejší kampani Činohry v analýze *#kulturajenarod #jedinespoluprace*, dramaturg Stewart Pringle uvažuje, co pojem Národní divadlo znamená ve Velké Británii, dramatik Petr Erbes – jeden z autorů *Studia pro nové drama*, skrze nějž Činohra usiluje o vznik nových českých her – ve svém textu uvažuje, co je to smrt autora v dramatickém díle, a nakonec fotografa Libuše Jarcovjáková vzpomíná, jakou roli ND sehrálo v různých obdobích jejího života a konstatuje radostně: *Hercům věřím každé slovo*.

Kromě toho všeho publikace nabízí komentáře dramaturgů k připravovaným inscenacím tak, jak byly ideálně naplánovány a jak měly vypadat, než do hry vstoupila druhá vlna koronavirové pandemie. Protože však knihy nestárnou, nýbrž zrají – přečtete si, co jinde číst nemůžete!

Publikace Činohra Národního divadla 2020/2021 je k dostání zdarma ve všech našich budovách a v pokladně Nové scény a na akcích Činohry (až zase budou možné; do té doby lze knihu objednat poštou na mailu L.novosad@narodni-divadlo.cz).

Dějiny Činohry ND po listopadu 1989

Knižní novinka spisovatelky a publicistky Aleny Zemančíkové *Zpětné zakreslení cesty* vypráví příběh Činohry Národního divadla od konce roku 1989 až do roku 2015, sleduje, jak se společenské události promítaly do divadelního organismu a jevištního díla. Dynamická doba zahrnovala otevření hranic, majetkové restituce, znovuootevření otázky vztahu Čechů a Němců, privatizace, vyrovnání s totalitami, rehabilitace umlčených umělců, návraty z emigrace, rozdělení Československa, finanční krize, politické aféry a pády vlád, vstup do Evropské unie.

Politické dění v zemi bylo provázáno debatou o smyslu a významu Národního divadla v proudy globálních změn. Působení tří polistopadových šéfů Činohry ND, Ivana Rajmonta, Josefa Kovalčuka a Michala Dočekala, je příběhem hledání odpovědi na otázku „čím je národu Národní divadlo“ tak, jak se vyvíjelo během 25 let svobodné společnosti. Činohra ovšem proměňuje i styl, poetiku, nástroje a prostředky uměleckého výrazu. Sledujeme nástup nových herců a režisérů a hledání tvaru, který by spojil do inscenačního celku výrazné projevy osobností s rozličným dosavadním zázemím. Režiséři, kteří přišli z divadel, jež byla doposud s publikem ve spikleneckém vztahu, hledají způsob, jak oslovit diváky oficiální scény; s tímto procesem úzce souvisí i úsilí o vznik současných dramatických textů. Průběžným hlasem, který zní za uměleckým usilováním, je hlas kritiky, v němž zaznívají jak splněná i zklamání očekávání publika, tak i promyšlené interpretace inscenací.

Příběh čtvrt století Činohry ND je vyprávěním o pronikání nových témat a stylů do tvůrčího prostředí divadla, které je zavázáno vlasteneckou tradicí a povinností být přístupné všem. Žádné jiné divadlo v zemi takový závazek nenese, ale žádné jiné také k jeho splnění nemá takové podmínky jako Národní divadlo v Praze.

„Kniha Aleny Zemančíkové zaplňuje prázdné místo v dějinách Činohry Národního divadla – doposud jsme neměli publikaci, která by zhodnotila pětadvacet porevolučních let největšího domácího činoherního souboru. Alena Zemančíková k tématu přistoupila s vášní a erudiicí: její text bude jistě přínosný pro pamětníky i pro ty, kteří zmíněné roky vůbec nepamatují. Pracuje s dobovými dokumenty, záznamy, fotografiemi, recenzemi, s materiály veřejnými i méně známými a vytváří text napínavý a čtivý. Mnohé pobouří a leckdo se bude v knize hledat marně, ale tak je to s Národním divadlem vždycky – je to divadlo všech a nikdo není spokojen. Přeju knize hodně čtenářů a čtenářek otevřených, zanečených a přemýšlivých.“

Marta Ljubková, šéfdramaturgyně Činohry Národního divadla

Knihu *Zpětné zakreslení cesty* vydalo nakladatelství Akropolis a bude k dostání na e-shopu Národního divadla.

Laterna magika

Vedoucí uměleckého souboru:
PAVEL KNOLLE

Kouzelný cirkus

Taneční inscenaci o klaunech putujících za krásnou Venuší a Svůdci, který se jim cestu snaží překazit, si oblíbily generace dětí i dospělých. Je několikanásobnou legendou – jedinou dosud hranou režii Evalda Schorma, jednou ze tří inscenací scénografa Josefa Svobody, kterou mohou diváci vidět na scéně, nejdéle uváděnou inscenací na kontinentální Evropě, která brzy překoná metu 6500 repríz.

www.youtube.com/watch?v=LrUMYz5_Syc

Alexandr Sadirov
Foto: S. Gherciu

Za Josefem Svobodou do Galerie Středočeského kraje

V GASK – Galerii Středočeského kraje by měla probíhat výstava *Josef Svoboda – scénograf*, která pokrývá dílo našeho nejvýznamnějšího scénografa. Vernisáž se uskutečnila online, a protože je kvůli protipandemickým opatřením galerie zavřená, jednají organizátoři o jejím prodloužení. Původně měla trvat do 31. ledna. Kurátory výstavy jsou režisér Jakub Hejna, vnuk profesora Svobody, a scénograf **MARTIN ONDRUŠ**. Ten nám přiblížil, které nejpřelomovější vynálezy Josefa Svobody jsou na výstavě k vidění a v jaké podobě:

- Polyekran je prezentován ve vstupní chodbě na tzv. časové ose, kde jsou představeny Svobodovy nejvýznamnější scénografie a audiovizuální projekty. Podrobněji je polyekran představen hned v prvním sále, který jsem nazval *Scéna jako obraz*. V tomto sále je spolu s polyekranem představen i diapolyekran. Jedná se o dobovou animaci makety ve zvětšeném měřítku na plastickou stěnu z kostek, která poměrem odpovídá originálnímu diapolyekranu z roku 1967. Jde tedy o rekonstrukci, která vychází z dochované animace v modelu.
- V sále *Řeč světla* je vystaven segment sektorové kontrarampy, který (podle Svobodova patentu) vyráběla belgická firma ADB pod obchodním názvem SVOBODA HT 2251. Sektorová kontrarampa byla patentována pod názvem „Divadelní opona“.

- Další ze Svobodových vynálezů – projekce modifikovaného laserového paprsku – je prezentována v sále *Wagnerovské inscenace*. Pro tyto účely vytvořila na základě Svobodových požadavků firma Siemens speciální projektor, který byl vyráběn pod názvem BÜHNENLASER BL 70.

Několik otázek jsme položili také JAKUBU HEJNOVI:

Jaký rys práce Josefa Svobody byste nejvíce vyzdvihli?

Byl prací zcela posedlý. Výraz „posedlost“ se mi při přemýšlení o něm neustále vrací... Okamžiků, kdy ho bylo možné vidět nepracovat, bylo opravdu pramálo. Fascinovala ho technika a možnosti propojení soudobé

techniky s divadlem. Ale nikoliv samoúčelně – vždy tím reagoval na dramatický děj, hudební motivy i jednání postav na jevišti. Rád zkoušel, experimentoval... Jeho motivací byla i jistá „zvědavost“ – zda se ten či onen „nápad“ podaří zrealizovat... Nikdy nebyl ale spokojen s konečným řešením, pořád se posouval dál.

V čem je pro vás Josef Svoboda největší inspirací?

Byl nesmírně vzdělaný, pracovitý... A nebál se riskovat. Neúnavně si šel za svým... Jeho téměř bezdná invence, s níž představoval nová výtvarně-technická řešení, a podmínky, které si k tomu uměl vytvořit – to mě nikdy nepřestane fascinovat a je to pro mě velkou inspirací.

Více informací naleznete [ZDE](#).

Laterna magika stále uvádí Svobodův Kouzelný cirkus

Vedle oper *Tosca* a *Don Giovanni* jde už o jedinou originální scénografii Josefa Svobody, kterou mohou u nás diváci vidět. *Kouzelný cirkus* vystavěl Josef Svoboda na principu panoramatické projekce, která kopíruje oválný tvar arény a vytváří prostorový efekt, takže diváci mají dojem, že

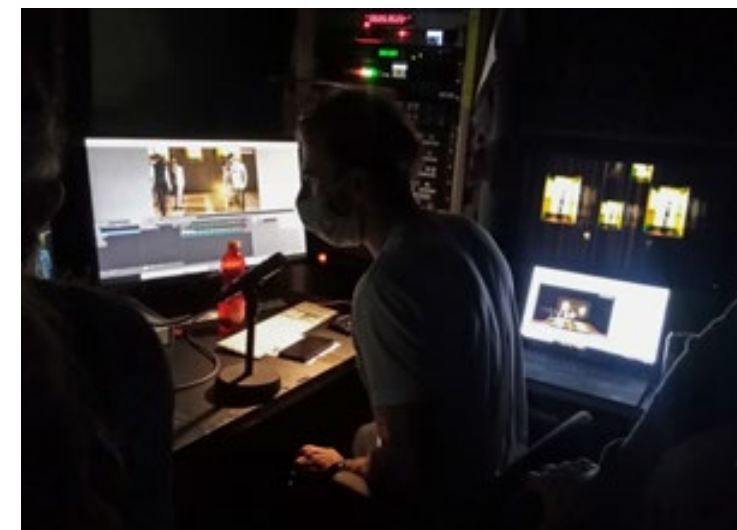
se nacházejí ve skutečném cirkuse, kde se před nimi nadčasový příběh odehrává. Projekce ze tří filmových pásů byla teprve v roce 2012 digitalizovaná. *Kouzelný cirkus* režíroval v roce 1977 Evald Schorm, inscenace je nejdéle uváděnou inscenací v kontinentální Evropě.

Online rozloučení s Cocktailem 012

#kulturunezastavis
#laternunevypnes

Po 8 letech a 113 reprízách jsme se rozloučili s inscenací *Cocktail 012 – The Best of*, a tím i s mnoha ukázkami choreografií Jean-Pierra Aviotta, Jiřího Bubeníčka, Petra Zusky, Libora Vaculíka... a s revuí *Code 58.08*, která vznikla v roce 2008 na oslavu výročí účasti Československa na světové výstavě Expo v Bruselu i založení Laterny magiky. Nemohli jsme si bohužel toto poslední představení užít s diváky v hledišti, a tak jsme tančili jen pro tři kamery: vysílalo se ale online, a tak nakonec zprostředkovaně, ale byli jste u toho s námi!

KRÁTKÉ ZPRÁVY Z LATERNY MAGIKY

Na začátku sezony jsme přivítali dvě nové posily do souboru: tanečnice Natálii Paulasovou a Annu Slaninovou.

Diváci Zlaté Prahy měli možnost dívat se ve videotéce na dokument *V Zahradě / In the Garden* o tvorbě inscenace Laterny magiky *Zahrada*. Stále jej najdete na YouTube a zps-třit si jím svůj program.

TRÉNINKY S LATERNOU MAGIKOU

Tanečníci Laterny magiky začali od 12. října opět vysílat oblíbené streamy tréninků, jak pro své kolegy, tak pro zájemce z řad veřejnosti. Záznamy najdete na facebookových stránkách Laterny magiky. Klasický tanec si můžete procvíčit se Zuzanou Hrzalovou a Pavlínou Červíčkovou, Ondra Martiš se vrátil s oblíbenými lekcemi Pilates a navrch jsme přidali ještě cvičení jógy pro tanečníky, které pro nás bude připravovat Anna Knollová. Trénujeme každý den od 10 hodin dopoledne cca hodinu.

Sledujte Facebook Laterny magiky:

#laternunevypnes

JEN DOBRÉ PŘETRVÁ

VĚNUJ SVÉMU VÍNU VEŠKEROU PÉČI A LÁSKA K NĚMU PŘETRVÁ STALETÍ

•HABÁNSKÝ ZÁKON•

Již před 400 lety věděli Habáni, že nabídnout někomu své víno je stejné jako nabídnout přátelství. Věděli také, že pouze mimořádnou péčí, úctou k půdě, pílí a pokorou dokážou vytvořit víno, které si získá srdce všech, jimž ho nabídnou. Dodnes tak habánská vína okouzlují tím, čím před staletími. Svou duší.

habanskesklepy.cz

Balet

Umělecký ředitel:
FILIP BARANKIEWICZ

Louskáček – Vánoční příběh

patří neodmyslitelně k adventu a Vánocům. Je v něm kouzlo, poezie, naděje. Právě proto ho v hektické době toužíme zhlédnout, najít v něm zklidnění a pohazení. Věříme, že dojemný a něžný balet na jevišti Národního divadla brzy opět ožije, zatím spolu s námi čerpejte energii i z drobných radostí a kouzel světa. Je jich stále ještě dost. Úsměv, les plný barev, kresba dítěte nebo telefonát s někým, komu už dlouho chceme zavolat a stále na to nemáme čas. Zklidnění a pohazení duše nezmizela, jsou kolem nás, nepřehlížejme je. I takový může být Vánoční příběh.

Louskáček – Vánoční příběh (Alexandra Pera a Jonáš Dolník)
Foto: S. Gherciu

Ceny Thálie 2020

Letos si vychutnáme **27. ročník divadelních Cen Thálie** netradičním způsobem – **14. listopadu ve 20 hodin** proběhne komorní vyhlášení nositelů tohoto významného ocenění v **online** prostoru **prostřednictvím streamu**. Z krásy a kreativity, již živé divadelní umění přináší, se tedy budeme radovat alespoň nepřímě.

Tanečníci Baletu Národního divadla jsou mezi nominovanými v kategorii **balet, tanec a pohybové divadlo** zastoupeni v hojném počtu a zaslouží si velkou gratulaci. Hodnotitele zaujaly výkony v baletu **Oněgin** choreografa Johna Cranka – za roli **Olgy** je nominována demisólistka **Irina Burduja**, která se úlohy zhostila „s technickou jistotou a obdařila postavu správnou mírou bezstarostnosti, nespoutanosti, veselí, šarmu a koketérie“, za roli **Taťány** první sólistka **Alina Nanu**, která „opět prokázala stoupající úroveň svého interpretačního umění“, a za hlavního hrdinu **Oněgina** sólista **Patrik Holeček**, jemuž se „i přes mladý věk podařilo podat přesvědčivý a psychologicky detailně propracovaný výkon, prostý jakýchkoliv manýr“. Třetí nominaci obdržel **Ondřej Vinklát**, dnes již bývalý první sólista Baletu ND, za roli **Josefa K.** v představení **Kafka: Proces** italského choreografa Maura Bigon-zettiho. Ondřej Vinklát patří podle hodnotitelů

ke „špičce v tanečním oboru“ a jeho přesvědčivý Josef K. se „od úvodního nadhledu propadá do stále silnějších vnitřních pochybností až ve finále do bezvýchodné sklíčenosti“.

V širších nominacích Thálie 2020 se objevuje první sólistka **Nikola Márová** s rolí **Rosetty** v nadčasové satirě **Leonce & Lena** choreografa Christiana Spucka a v témže baletu zaujal i baletní mistr a bývalý první sólista **Alexandre Katsapov** v komediální roli **krále Petra**. Dále jsou ze souboru Baletu ND navrženi sólistka **Kristýna Němečková** za postavu **Novinové dívky** v dramatu **Kafka: Proces**, sólista **Matěj Šust** za **Lenského** v **Oněginovi** a demisólistka **Jakub Rašek** za sólový part v choreografii **Gods and Dogs** Jiřího Kyliána prezentované v rámci komponovaného večera **Kylián – Mosty času**.

Hodně štěstí všem!

- ¹ ONĚGIN
Patrik Holeček, Alina Nanu
Foto: S. Gherciu
- ² ONĚGIN
Irina Burduja
Foto: S. Gherciu
- ³ LEONCE & LENA
Nikola Márová
Foto: M. Divíšek
- ⁴ KAFKA: PROCES
Ondřej Vinklát
Foto: S. Gherciu
- ⁵ LEONCE & LENA
Alexandre Katsapov
Foto: M. Divíšek
- ⁶ KAFKA: PROCES
Kristýna Němečková
Foto: S. Gherciu
- ⁷ KYLIÁN – MOSTY ČASU
Jakub Rašek
Foto: S. Gherciu
- ⁸ ONĚGIN
Matěj Šust
Foto: S. Gherciu

Phoenix

Chystat světovou premiéru v pandemii je zajímavá zkušenost. Inscenaci *Phoenix* by měly tvořit tři choreografie uvedené ve světové premiéře. **DOUGLAS LEE**, **CAYETANO SOTO** a **ALEJANDRO CERRUDO** na oživení svých choreografických vizí pracují se souborem Baletu ND již od srpna.

PUPPET
Choreografie: **Douglas Lee**
Hudba: **David Skidmore**
Take Anything You Want, Triptan, Torched & Wrecked,
Nicolas Sávo
Awakener, The Tower
Scéna, kostýmy, světelný design:
Douglas Lee
Realizace světelného designu:
Daniel Tesař
Hudební nastudování: **Daniel Mikolášek**
Hraje: **HAMU Percussion Ensemble**

DOS SOLES SOLOS
Choreografie: **Alejandro Cerrudo**
Hudba: **Caroline Shaw**
Entr'acte a Plan & Elevation
Scéna: **Michael Korsch**
Kostýmy: **Karen Young**
Světelný design: **Daniel Tesař**
Hraje: **Krása Quartet**

PRELUDE UND LIEBESTOD
Choreografie: **Cayetano Soto**
Hudba: **Richard Wagner**
Vorspiel und Isolde's Liebestod
Úprava pro komorní orchestr:
Andreas Tarkmann
Originální edice: **Cecilia Music Concept GmbH / Alkor-Edition Kassel GmbH**
Scéna, kostýmy: **Cayetano Soto**
Světelný design:
Daniel Tesař, Cayetano Soto
Umělecká supervize: **Dario Susa**
Asistent choreografa: **Mikiko Arai**
Hudební nastudování: **David Švec**
Dirigent: **David Švec**
Hraje: **Orchestr Národního divadla**

Světová premiéra

Naučili jsme se tančit v rouškách, dezinfikovat sebe i sály, oddělovat se na malé uzavřené pracovní skupinky, docházet na testy, chránit sebe i druhé, sledovat své zdraví a věřit, že covidová doba nezničí umění, naši profesi, živé divadlo. Přitom nové kreace vznikají v atmosféře nejistoty, nevíme, zda díla budou dokončena, zda je někdy budeme moci zahrát na jevišti – natož před diváky... Vše se mění ze dne na den. Tento tlak se promítá i do choreografické práce... Navíc naši tři tvůrci přijeli v srpnu do klidné malé země uprostřed Evropy a rozhodli se tu zůstat, aby případné zavření hranic neohrozilo pro ces tvorby. Mezitím se ocitli v téměř nejnebezpečnější zemi na světě. Jaký paradox. Hrajeme o čas. Na baletních sálech se rodí něco nového. A my věříme, že hotová díla jednou na jevišti před diváky zatančíme a nebo je uvedeme online. Na jaře jsme vám takto streamovali Baletní gala z Národ-

ního divadla *Protančíme tím*. Tehdy jsme předávali naději, krásu... a snad se nám to podařilo... Nyní jsme v podobné situaci.

Současnost nás učí novým věcem a přístupům. Realitu musíme přijímat s pokorou a vědomím, že naše existence je křehká a nepředvídatelná. O to více si vážeme každého dne, kdy můžeme významně přispět k budování vlídnějšího prostředí, ve kterém nám bude lépe.

Snad se nám to podaří i prostřednictvím *Phoenixe*... Vždyť z popela povstává fénix omlazený; staré síly obnovuje a nabývá sil nových. Držme si palce. A sledujte nás. Zda se dílo podaří. Jsme jen krůček od cíle...

Kateřina Hanáčková

Zkouška: PUPPET, Douglas Lee
Foto: M. Divíšek

Zkouška: PRELUDE UND LIEBESTOD,
Cayetano Soto
Foto: M. Divíšek

<
Alejandro Cerrudo na zkoušce
Foto: M. Divíšek

Tvůrčí potenciál chaosu

Choreograf **ALEJANDRO CERRUDO** přijel do Prahy, aby se podílel na přípravě komponovaného večera *Phoenix*, jehož premiéru Balet Národního divadla plánuje. Kromě **CAYETANA SOTA** a **DOUGLASE LEEHO** je Cerrudo jedním ze tří mladých umělců, kteří inscenaci vytvářejí.

Kvůli roušce vám vidím jen oči, ale ty mi říkáš, že se navzdory složité situaci díváte do budoucna s nadějí a těšíte se, až divadlo zase „vstane z popela“. Jako fénix ...

Ano. Fénix je mytologický symbol, je spojen se spoustou významů a já některé z nich ve své choreografii využívám. Teď se mi ale zdá, že lidé nebudou ani tolik řešit, o čem moje dílo je, jestli se jim líbí, nebo nelíbí. Budou rádi, že vůbec něco vzniklo a že mají možnost nechat se znovu inspirovat uměním. Já bych to tak vnímal. Musí to teď být přání všech umělců na světě – opět mít možnost k lidem promluvit, ukázat jim jinou dimenzi života, povznést je.

Přesto budu zvědavá. Jak byste mi své dílo *Dos soles solos* přiblížil?

Víte, já pracuju trochu netypickým způsobem. Rád choreografii vytvářím až na baletním sále. Tady a teď, v přítomném okamžiku. Zadání jsem sice dostal už před třemi lety a některé základní parametry jsem musel dát dohromady, ale nejraději dopředu nevymýšlím vůbec nic. Nemám tedy ponětí, co nakonec vznikne.

Před čtrnácti dny jste přijel do Prahy a pořád ještě netušíte, co vlastně vytvoříte ...

Přesně tak.

Popíšete mi svůj tvůrčí proces podrobněji?

Pokud je to jen trochu možné, dopředu se ničím neomezuju. Teprve když vejdu na baletní sál, ponořím se do přítomné chvíle a úplně se otevřu, aby mohla přijít inspirace. Pustím hudbu a jen se dívám na tanečníky. A postupně spolu začneme něco vytvářet. Zatím tedy moje nová věc nemá žádnou tvář ani charakter, hraju si s různými náladami, s atmosférou. Nějaká část vznikne, já se na ni podívám, a buď ji zachovám, nebo ji odložím a třeba ji využiju později. Pracuju s impulzy, spontánně, takže dopředu nedokážu říct ani to, jestli moje dílo bude smutné, nebo veselé. Může to dopadnout jakkoli ...

Nebojíte se setrvat v nejistotě?

Je pravda, že někdy je to trochu děsivé, protože dlouho trvá, než se z různorodých podnětů začne něco uchopitelného rodit. Ale pro mě je to vítaná výzva. Inspiruje mě to, cítím se svobodný.

Napsali o vás, že vaše práce je jako velká vitráž, okno s mnoha barevnými dílky, pestré a neustále se měnící malířské plátno ... z něhož nakonec vznikne celek, který funguje. Je to odvážné, pohybovat se v takovém chaosu, můžu-li to tak nazvat... A transformovat ho v kompaktní celek s jakousi vnitřní dynamikou.

To přirovnání se mi líbí. Ovšem když pracujete se souborem tak velkým, jako je ten váš, a tvoříte pro něho úplně nové dílo, přece jen musíte nahlásit některé věci dopředu. Jakou použijete hudbu, jak si představujete kostýmy. To je pro mě náročné a do jisté míry omezující. Nicméně prostor pro spontánní tvorbu stále zůstává.

Co vás na práci s „tvůrčím chaosem“ baví nejvíc?

Užívám si především momenty překvapení. Rád si z nepřeborného množství podnětů vybírám jednotlivé střípky a skládám je dohromady neobvyklým způsobem. Abych divákům předložil něco, co nečekají. Aby třeba užasli a řekli si: Co se to stalo? Kde jsme se to ocitli? To mě baví moc. Nečekané přechody. Viděla jste film *Od soumraku do úsvitu*? Tam se

v jednom momentu ze všech lidí stanou upíři. Ne že by ten film patřil k mým oblíbeným, ale mám rád ten pocit překvapení, kdy se známý svět promění v neznámý.

Rád překvapujete diváky i sebe ... a to nejen v rámci jedné choreografie. Toužíte vytvářet díla, která se od sebe navzájem liší, hledáte nové a neotřelé postupy, vykračujete ze zaběhaných kolejí.

To bych si moc přál. Nedílnou součástí života i uměleckého růstu je změna. Nerad bych ustrnul, usadil se v něčem, co se mi osvědčilo, a všem svým choreografiím vtiskl stejný rukopis. Chtěl bych, aby má díla odrážela proměňující se dobu i změny v mém nitru. Obrovskou inspirací je mi v tomto směru Jiří Kylián. Neustále „znovu vynalézá sám sebe“.

Zmínil jste se o tom, že Kyliána obdivujete také pro jeho lidský přístup k tanečníkům. Jak se teď tanečníci v našem souboru stavějí k vašim netypickým pracovním metodám a jak se vám daří předat jim své představy?

Je mi velkou ctí, že v Praze jsem, a doufám, že jsem jim to dal najevo. Mimochodem zkouším na sále, který nese Kyliánovo jméno. Jiří Kylián chová hluboký respekt k lidem, tanečník je pro něho především lidská bytost, ne jen interpret jeho díla. Já jsem tanečníkům hned na začátku vysvětlil, jaká je moje vize – že svou choreografii chápu jako společný výtvar nás všech, který vzniká bezprostředně na sále. K tomu je ale zapotřebí, aby se procesu účastnily obě strany. A vaši tanečníci jsou úžasní! Velmi vstřícní. Tvrdě pracují každý den a snaží se mi pomáhat. Není to tak, že by na mě hleděli

a čekali, co jim ukážu. Dávají mi někdy dokonce víc než já jim ... a to je krásné. Protože situace teď není jednoduchá pro nikoho z nás.

Když tvoříte spontánně tady a teď, neobáváte se, že složitost současné situace se v konečném tvaru vaší choreografie projeví?

Pevně věřím, že neprojeví. Víte, ze zkušenosti vím, že když vstupuju na sál, musím všechny své pochybnosti nechat venku za dveřmi. Jedině tak vznikne něco dobrého. Není důležité, jaké kroky po lidech chci ani co jim říkám. Podstatné je, co ze mě vyzařuje, jak se se mnou tanečníci cítí. Když budu vysílat pozitivní energii, budou tvořit pozitivní věci. Je to tak i v životě. Když se setkáte s inspirativním člověkem, je vám dobře a říkáte si, že s takovými lidmi chcete být častěji. Pak potkáte někoho, kdo si pořád na něco stěžuje, a pokud si nedáte pozor, za chvíli se začnete cítit jako on. Nejde o to předstírat, že problémy neexistují, ale o to, abychom jeden druhého pozvedli.

Co pozvedá vás?

Do České republiky jsem přijel s manželkou a dvouapůlletou dcerkou – je skvělé, že jsou tu se mnou. Dcera hrozně rychle roste a já se snažím trávit všechny volný čas s ní. Před příjezdem do Prahy jsem byl měsíc ve Španělsku, odkud pocházím, a trvale žiju v Chicagu. Ale doma jsem vždycky tam, kde jsou moje holky.

Alejandro, děkuju vám za naději. Ať tvůrčí energie chaosu zafunguje!

Markéta Stinglová

<
Alejandro Cerrudo na zkoušce
Foto: M. Divíšek

ALEJANDRO CERRUDO

se narodil v Madridu, kde vystudoval Královskou taneční konzervatoř, poté jako tanečník ztvárnil řadu klasických baletních rolí. Od přelomu tisíciletí spolupracuje s řadou významných baletních souborů i jako choreograf a dnes se této profesi věnuje výhradně. Ve své tvorbě se zaměřuje na současný tanec. V letech 2008 až 2018 působil jako stálý choreograf v Hubbard Street Dance v Chicagu, v roce 2020 byl jmenován prvním stálým choreografem souboru Pacific Northwest Ballet v Seattlu. Cerrudovo dílo se objevilo na více než dvaceti světových scénách a autor získal řadu cen.

Spící krasavice, drahokam velkého klasického baletu

Premiéra nové inscenace *Spící krasavice* (v choreografické úpravě Marcie Haydée) se měla odehrát v květnu minulé sezony. Vzhledem k pandemii a nutnosti utnout představení i zkoušky bylo její uvedení přesunuto na konec zimy 2021. V aktuální situaci nám nezbyvá nic jiného, než si držet palce a doufat, že k plánovaným premiérám 25. a 26. února doopravdy bude povoleno dospět. A k tomu držení palců se v mezičase můžeme společně podívat na to, čím si Aurora a její příběh na baletních prknech za posledních více než sto let prošly.

Spící krasavice je všeobecně považována za vrcholné jevištní dílo konce 19. století. Choreografický génius **Maria Petipy**, na nějž se dodnes odvolávají generace tanečních umělců, se zde v tvůrčí spolupráci setkal s géniem **Petra Iljiče Čajkovského**, jehož partitura k tomuto baletu je i hudebními historiky – jindy k baletní hudbě spíše skeptickými – uznávána jako jedna z nejhodnotnějších. I tentokrát se však skladatel potýkal s výtkami některých kritiků ohledně přílišné symfoničnosti, jakkoli ne tak silně jako v případě staršího *Labutího jezera* (1877).

Premiéra *Spící krasavice* (v našich zeměpisných šířkách často uváděné pod názvem *Šípková Růženka*) se odehrála 15. ledna 1890 v Carském divadle v Petrohradě. Duchovním otcem představení, autorem libreta i kostýmů se stal jeho tehdejší ředitel **Ivan Vsjevoložskij**, velký milovník baletu, jenž stál mimo jiné i za kostýmními návrhy dalšího slavného titulu *Louskáček* (1895). A byl to rovněž Vsjevoložskij, kdo oslovil P. I. Čajkovského, jemuž se po *Labutím jezeru*, které kritika nepřijala zcela pozitivně, do dalšího baletu příliš nechtělo. Pohádkový námět však skladatele zaujal, v jednom z dopisů řediteli dokonce napsal, že: „.... už nějaký čas jsem cítil touhu zpracovat téma, jež nebude pojednávat o našem světě ...“

Spící krasavice byla s úspěchem uváděna nejen na jevištích v Petrohradě, ale rovněž v Moskvě, kam ji v roce 1899 přijel inscenovat **Alexandr**

Gorskij; posední inscenace ve velkolepém dekorativním stylu carského baletu vznikla v roce 1914. Balet se rovněž dostal do repertoáru slavných Les Ballets Russes, které si jinak proti carské baletní tradici ostře vymezovaly. Svou verzi uvedl soubor v roce 1921 v Londýně pod názvem *Spící princezna* (impresário **Sergej Ďagilev** prý prohlásil, že v jeho skupině žádné krasavice nejsou), o rok později (možná i vzhledem ke katastrofálnímu neúspěchu první produkce) přidali jednoaktovou verzi *Aurořina svatba*, jež byla víceméně pouze třetím jednáním původního baletu.

Na Západě se o rozšíření povědomí a obliby *Spící krasavice* zasloužil především **Nikolaj Sergejev**, bývalý režisér Carských divadel, jenž balet na konci 30. let (1938) uvedl mimo jiné do repertoáru tehdejšího Vic-Wells Ballet **Ninette de Valois**, z nějž později vznikl současný Královský balet v Londýně.

V Rusku došlo po revoluci roku 1917 k velkým celospolečenským změnám, ale klasický balet, tak silně spjat s carskou rodinou, zůstal nadále v oblíbě. Ve 20. letech *Spící krasavici* uvedl **Fjodor Lopuchov**, jenž sice tvrdil, že uvádí původní Petipovu choreografii, je však doložitelné, že sám dokořinoval řadu nových tanců a vrátil do představení hudbu, kterou Čajkovskij s Petipou z partitury vyňali ještě před premiérou. V 50. letech poté vznikla takzvaná kanonická verze *Spící krasavice*, pod níž se podepsal **Konstantin Sergejev**,

jenž spolupracoval s tanečním historikem **Jurijem Slonimským**. I tentokrát však přirozeně došlo k zásahům do podoby baletu, ubralo se na pantomimických pasážích, a naopak byl posílen tanec.

Poslední třetina 20. století přinesla originální choreografické a režijní verze tradičního titulu. V roce 1978 vytvořil svou verzi, v níž se do známé pohádky propadá jako princ mladík ze současnosti, **John Neumeier**. Později **Youri Vámos** propojil *Spící krasavici* s příběhem carské rodiny Romanovců a vznikla *Anastazie, poslední dcera cara* (1992). Roku 1996 vytvořil temnější příběh, v němž se trn růže mění v injekční stříkačku s drogou, **Mats Ek** a v 21. století poté vznikla gotická vize plná upírů v podání **Mathewa Bourny** (2012).

Na opačné straně spektra pak leží dvě inscenace, jež se pokusily na základě poučené práce s historickými prameny uvést balet v jeho původní podobě. Jako první se do vod baletní rekonstrukce pustil v roce 1999 **Sergej Vicharev** v Mariinském divadle, roku 2015 **Alexej Ratmanskij** se souborem ABT v New Yorku.

Balet Národního divadla se připravuje uvést inscenaci bývalé brazilské primabaleríny **Marcie Haydée**.

Zuzana Rafajová

Kostýmní návrhy ke *Spící krasavici* od Pabla Nuñeze

Kalendář Baletu ND 2021

Již tradičně vydává Balet ND svůj nástěnný kalendář. Rok 2021 bude patřit novému konceptu, těšit se můžete na dvanáct nezapomenutelných jevištních momentů, zachycených fotografií, jímž taneční svět učaroval: Martinem Divíškem, Serghyem Gherciu, Pavlem Hejným a Annou Rasmussen. Divadlo je živý organismus, harmonický celek, v němž má každý jednotlivec nezastupitelné místo. Je důležité propojovat umělecké vize, choreografické styly, taneční školy a odlišné lidské povahy z mnoha koutů zeměkoule. Spolupracovat, navzájem se inspirovat, žít v souhře, dohromady tvořit i komunikovat. Zároveň současnost přijímat s pokorou a vědo-

mím, že naše existence je křehká a existují věci, nad nimiž nemáme kontrolu. Jako je každý z nás malou částí společného světa, jsou i na jevišti stejně důležité představitelé hlavních rolí i nejmladší členové sboru, kteří teprve sbírají zkušenosti. Neboť aby byl organismus zdravý, krásný a harmonický, musí fungovat každá jeho částice.

Tento kalendář se proto soustředí právě na členy Sboru – Corps de ballet. Sborové scény jsou nedílnou součástí představení, základní barvou obrazu, nepostradatelnou příchuť zážitku, jemuž se říká UMĚNÍ BALETU.

Jak šel čas s Mecenášským klubem ND

Původně jsme vám měli na této straně přinést reportáž z návštěvy Archivu ND a komentované prohlídky Anenského areálu. Bohužel i Mecenášský klub musel svůj plánovaný program odložit. A jak už to v karanténních dobách bývá – listujeme fotografiemi, uklízíme šuplíky a vzpomínáme, co krásného jsme prožili, kam jsme se podívali, s kým jsme se setkali. Pojďte si s námi užít trochu sentimentu a podívejte se, jak šel čas s Mecenášským klubem ND.

Příště můžete být s námi!
Staňte se mecenášem
Národního divadla,
více informací na:
www.mecenasind.cz
nebo na tel: 731 603 641.

Jedno z prvních velkých setkání se konalo v Divadle Kolowrat po představení *Na ústupu*.

Oslava prvních narozenin Mecenášského klubu ND na Nové scéně.

Oslava druhých narozenin Mecenášského klubu ND opět na Nové scéně.

Na terase Národního divadla.

Setkání po představení *1914* ve Stavovském divadle.

Setkání po představení *Mefistofelés* ve Státní opeře.

Výlet do Paláce umění královny Sofie ve Valencii.

Mecenáši v milánské La Scale.

Baletní dílna k představení *Timeless* na Anenském náměstí.

Setkání po představení *Kytice* v Národním divadle.

Jedno z mála setkání tohoto roku, Ateliéry a dílny Národního divadla.

Vzpomínáme

VLADIMÍR ŘEPA
Vladimír Řepa (8. 11. 1900 – 19. 8. 1957), herec, člen Činohry ND v letech 1948 až 1957. V období 1949–1952 byl zaměstnán jako herec Čs. filmu. Z rolí: František Fiala (*Naši furianti*), Hellmer (*Ďábelský kruh*) a především Lízal (*Maryša*). Na snímku jako Klásek, *Lucerna*, 1949.

BOHUMIL GREGOR
Bohumil Gregor (14. 7. 1926 – 4. 11. 2005), významný český dirigent, jeho působení je spojeno se Státní operou Praha, Národním divadlem, ale také s Královskou operou ve Stockholmu, Státní operou v Hamburku, Nizozemskou operou v Amsterdamu a dalších operních centrech. Proslul mj. jako odborník na dílo Leoše Janáčka.

PAVEL VONDRUŠKA
Pavel Vondruška (15. 11. 1925 – 5. 2. 2011), dirigent, skladatel, korepetitor. V Národním divadle byl od roku 1977 dirigentem a později i vedoucím orchestru Činohry; byl také autorem a upravovatelem scénické hudby a hercem epizodních rolí. V ND setrval do r. 2009. Zásadním bylo také jeho působení v Divadle Járy Cimrmana, ve filmu a televizi.

KAREL ŠTAPFER
Karel Štapfer (14. 5. 1863 – 30. 11. 1930), kostýmní a scénický výtvarník. Po studiu na AVU působil jako figurální malíř, krajinář i ilustrátor (*Babička*). Vytvořil diorama Boj se Švédy na Karlově a Maroldovo panoráma Bitvy u Lipan doplnil plastickým terénem. Zabýval se i stínohrou, loutkovým divadlem a živými obrazy. V ND angažován od r. 1900 do r. 1923.

JOSEF VINKLÁŘ
Josef Vinklář (10. 11. 1930 – 18. 9. 2007), herec. Do ND přišel z Realistického divadla ZN (1950–1983), kde ztvárnil např. Romea, Smerďakova (*Bratři Karamazovi*), Tartuffa, Svatého (*Dva na koni, jeden na oslu*), Dostigajeva. Barvitou škálou gest, mimiky a hlasovým projevem plným obměn vybavil i své role v ND: Vocílku (*Strakonický dudák*), Leara, Joglase (*Sbohem Sokrate*), Starostu (*Rok na vsi*), Tichona (*Běsi*), Trčku (*Bloudění*) a další. Na snímku jako Beneš z Vaitmile, *Krvavý soud*, 1984 (s Františkem Němcem a Petrem Štěpánkem).

Vladimír Řepa * 120 let

Bohumil Gregor † 15 let

Pavel Vondruška * 95 let

Karel Štapfer † 90 let

Josef Vinklář * 90 let

Oznámení

S ohledem na nařízení Vlády ČR a současnou epidemiologickou situaci jsme byli nuceni zrušit operní představení od 5. října, resp. všechna představení naplánovaná od 12. října do 20. listopadu 2020.

Vstupné automaticky vrátíme po 16. listopadu 2020 těm divákům, na které máme kontakt a kteří nezařeagují sami do 15. listopadu 2020, a to do 90 dní. Od 22. 10. 2020 do odvolání jsou dle vládních nařízení uzavřeny všechny pokladny ND.

Zároveň jsme nuceni dočasně pozastavit prodej vstupenek, neboť vám vzhledem k nařízení Vlády a vývoji situace nemůžeme slíbit, že odehrajeme představení v nyní nabízených termínech. Vážíme si vaší důvěry a nechceme ji klamat neustálými změnami, které bohužel nedokážeme s jistotou předvídat. Děkujeme za pochopení.

Podmínky pro vrácení vstupného naleznete [ZDE](#).

Podpořte Národní divadlo koupí dárkových poukázek

Také se jako my už těšíte, až se naše divadla opět otevrou a bude moci navštívit své oblíbené představení?

Podpořte Národní divadlo koupí dárkových poukázek,

Podpořte nás a kupte si dárkovou poukázku ve výši 300, 500, 1000 nebo 1500 Kč. Uplatnit ji můžete na všechna představení, předplatné či zboží, a využít ji můžete 1 rok ode dne koupě.

Dárkové poukazy naleznete [ZDE](#).

Divadlo, jak (už) ho neuvidíte, 2021

Také pro rok 2021 připravilo Národní divadlo nástěnný kalendář a diář, který vám nabídne pohledy na naše budovy, okolí, ale i interiéry, které už opravdu neuvidíte. Divadlo se mění, mění se lidé v něm, naštěstí díky pohotovosti a oku fotografů a díky našemu archivu není vše v čase ztraceno.

Pro malou ochutnávku uvádíme snímek z roku 1881, kde se ve Vojtěšských hutích na Kladně konstruoval nový krov pro vyhořelé divadlo.

Zahrajte si hru Legionářek!

Zkrafte si dlouhé podzimní a izolované chvíle se svými nejbližšími! A to hraním vzdělávacím, neboť vedle zábavy vám naše originální společenská hra pro 2–4 hráče přinese řadu informací o boji československých legionářů s bolševiky. Píše se rok 1918. Nacházíte se na Sibiři a odjezd na západní frontu přes Vladivostok vám znemožňují bolševické oddíly.

Osud vás a celého vašeho pluku je ve vašich rukou. Skupiny spolubojovníků jsou roztroušené po celém Rusku. Sibiř je plná bolševiků a oddílů internacionalistů stojících na jejich straně. Vaši nevyhovnější a nejzápadnější jednotku v této chvíli dělí 8 045 kilometrů. Válka již začala.

Dokážete ovládnout celou transsibiřskou magistrálu? Probojujete se včas na západní frontu? Přijedou vám Spojenci na pomoc? Padne bolševický režim? A víte, kdo byl Plukovník Švec z naší stejnojmenné inscenace?

Hru můžete zakoupit na našem e-shopu [ZDE](#) za 198 Kč.

KODL
GALERIE

ZVEME VÁS NA
PŘEDAUKČNÍ VÝSTAVU
V GALERII KODL
5. 10. – 28. 11.
Aukční den 29. 11.
od 12 hodin na Žofíně
+ online na artsbay.cz

www.galeriekodl.cz
Tel. +420 602 117 440, Národní 7, Praha 1

ANTONÍN SLAVÍČEK: JARO
otěp na plátně, kolem roku 1897, 74 × 55 cm • vyvolávací cena: 2 800 000 Kč, odhadní cena: 3 500 000 – 4 500 000 Kč

Národní divadlo

UMĚNÍ DÁVAT JE DAR

Karel Janeček podporuje Národní divadlo.
I Vy můžete být naším mecenášem.

M E K
MECENÁŠSKÝ KLUB
NÁRODNÍHO DIVADLA

Solistka Opery ND Alžběta Poláčková
a mecenáš Karel Janeček

www.colonnade.cz

I v nepříznivých dobách
Vám zůstáváme oporou.

COLONNADE

A FAIRFAX COMPANY

NÁRODNÍ DIVADLO
138. SEZONA ND
INFORMAČNÍ ZPRÁVODAJ NÁRODNÍHO DIVADLA

Ředitel ND: prof. MgA. Jan Burian
Umělecký ředitel Činohry: Daniel Špínar
Správní ředitelka Činohry: Jana Dvořáková
Umělecký ředitel Opery Národního divadla a Státní opery: Per Boye Hansen
Správní ředitelka Opery Národního divadla a Státní opery: Bohdana Malik
Hudební ředitel Opery ND: Jaroslav Kyzlink
Hudební ředitel SO: Karl-Heinz Steffens
Umělecký ředitel Baletu ND: Filip Barankiewicz

Vychází 10× ročně, Praha
Vydavatel: Národní divadlo, Ostrovní 1, 112 30 Praha 1, T 224 901 537
IČ 00023337

ISSN: 1212-1045, MK ČR E 12722

Redaktoři a autoři informačních textů souborů (není-li uvedeno jinak):
Činohra, Nová scéna a Laterna magika:
Kateřina Ondroušková, T 224 901 236, k.ondrouskova@narodni-divadlo.cz
Kristýna Klimesová, T 224 901 407, kr.klimesova@narodni-divadlo.cz
Lukáš Novosad, T 224 901 263, l.novosad@narodni-divadlo.cz
Lucie Kocourková, M 601 338 154, l.kocourkova@narodni-divadlo.cz
Opera: Denisa Rausch, T 224 901 715, d.rausch@narodni-divadlo.cz
Balet: Kateřina Hanáčková, T 224 902 527, k.hanackova@narodni-divadlo.cz
Obchodní informace: Martina Cílková, T 224 901 520, m.cilkova@narodni-divadlo.cz
Redakce programových stránek: Markéta Houdková, T 224 901 603, m.houdkova@narodni-divadlo.cz
Distribuce: T 224 901 448, info@narodni-divadlo.cz

Odpovědná redaktorka: Dana Flídrová, d.flidrova@narodni-divadlo.cz, T 224 901 537
Grafická úprava, prepress: Václav Machurka, Formata

Toto číslo vychází pouze v elektronické podobě: 5.11.2020
Redakční uzávěrka: 27.10.2020
Příští číslo vyjde: podle aktuální situace

GENERÁLNÍ PARTNER

PARTNEŘI NÁRODNÍHO DIVADLA

AUTOCONT

PARTNER PREMIÉROVÝCH VEČERŮ

MECENÁŠI NÁRODNÍHO DIVADLA

KOLOWRAT KRAKOWŠTÍ

Prof. Dr. Dadjá Altenburg-Kohl

M E K
MECENÁŠSKÝ KLUB
NÁRODNÍHO DIVADLA

GENERÁLNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER INSCENACÍ

mediální skupina **mafra**

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER

Před 100 lety se narodil
Viktor Malcev
(3.11.1920 – 20.1.2002)

Byl žákem J. Nikolské, R. Macharovského či I. Váni Psoty. S přestávkami byl členem Baletu ND od roku 1941 (solistou od r. 1943) do roku 1972. Působil také jako pedagog, choreograf a kritik. Obdržel Cenu Thálie 1997 za celoživotní mistrovství. Z rolí jmenujme Prince (*Labutí jezero*, *Šípková Růženka*), titulního Romea, Gireje (*Bachčisarajská fontána*).

Na snímku jako Sultán Šahriar v *Šeherezádě*, 1965 (se svou manželkou Olgou Skálovou v roli Zobeidy).